

Szerkesztőség és kiadóhivatal.

SZUBOTICA
ZMAJ JOVIN TRG 3

Telefonok:

Kiadóhivatal: 8-58

Szerkesztőség: 5-10, 8-52

NAPILÓ

Előfizetés: ár befizetés

negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinár

Megjelenik

minden nap, hétfőn és
ünnepek utáni napokon is

XXXI. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1930. MÁRCIUS 14.

72. SZÁM

PÉNTEK

A londoni konferencia
a legsúlyosabb válság óráit éliA nehézségek a francia-olasz tengerészeti versenyből
származnak

Londonból jelentik: Az angol és francia delegációk vezetői szerdán délután kétórás megbeszélést tartottak, amelyen — a kiadott hivatalos jelentés szerint — a hajótérre vonatkozó kérdésekkel foglalkozott. Ez a szűkszavú jelentés

szembetűnő ellentétben áll a tényleges eseményekkel.

Briand kedden este — Macdonald parlamenti veregségének nyilvánosságra juttatása előtt — a francia és külföldi újságírókat arra kérte, hogy a szerda esti francia sajtókonferencián lehetőleg teljes számban jelenjenek meg, mert az a szándéka, hogy fontos nyilatkozatot tegyen a flottakonferenciával kapcsolatban a francia politikáról. Szerdán délután

az angol sajtót váratlanul arról értesítették, hogy Briand este nem szándékozik nyilatkozni.

Az angol újságírókon kívül este azután megjelentek a francia küldöttség szállásán a külföldi sajtó többi képviselői, azonban a francia tisztviselők közölték, hogy Briand csakugyan nem kíván nyilatkozni.

A francia külügyminiszter elhatározásának ez a megmáskítása, amely a szerdai napnak legnagyobb politikai szenzációja volt, két egymást kiegészítő magyarázatra adott alkalmat. A francia delegáció körében azt beszélték, hogy

Macdonald szerdán délután nyomatékosan arra kérte Briand-t, hogy a konferencia munkálatainak kilátásairól szóló, meglehetősen kedvezőben francia ítéletet ne most közölje, az angol asóház döntő bizalmi szavazásának előestéjén,

hanem halassa el a francia felfogás ismertetését valamivel későbbre, csütörtökre vagy péntekre. Baloldali francia politikusok és újságírók kijelentése szerint lehetséges, hogy Macdonald ilyen kívánságot nyilvánított, de

Briand ehhez kizárólag azért járult hozzá, mert a Tardieu-kormány az államtitkári állások számának a pénzügyi bizottságban történt csökkentése miatt szintén válságban van

és a francia külügyminiszter kénytelen azzal a lehetőséggel számolni, hogy ha Tardieu újra megbukik, ő fog Briand-Loucheur kormányt alakítani. Briand tehát nyilvánvalóan a tisztázatlan franciaországi és angliai helpolitikai helyzetre volt tekintettel, amikor mondanivalóit elhalasztotta.

Grand olasz külügyminiszter Briadnak az olasz kormány nevében kettős nyilatkozatot terjesztett elő. Az első nyilatkozat szerint

Olaszország elvileg hajlandó arra, hogy előadja bármilyen biztonsgági vagy békepaktumot, ha ahhoz a londoni konferencián képviselt valamennyi hatalom hozzájárul,

a maga részéről azonban nem szándékozik ilyen paktummal kapcsolatos formulát vagy indítványt előterjeszteni. A második nyilatkozatban Olaszország arra irányuló készségét fejezi ki, hogy nagy Földközi-tengeri paktumot kössön Franciaországgal, feltéve, hogy Spanyolországot, Görögországot, Jugoszláviát és Törökországot is felszólítják a paktumhoz való csatlakozásra. Grand arra is utalt, hogy a maga részéről helyesnek tartaná, ha a Földközi-tenger békéjének biztosításával kapcsolatban, mint közvetve érdekelt felet, tekintetbe vennék Oroszországot is.

A flottaleszerelési konferencia egyébként a legsúlyosabb válság óráit éli.

A franciák egy jótányit sem engednek álláspontjukból és továbbra is ragaszkodnak ahhoz, hogy csak politikai biztonsgági szerződés ellenében csökkentsék flottájukat.

A válság most már olyan stádiumba jutott, hogy senki sem reménykedik többé a konferencia sikerében.

A delegátusok tanácskozásán a francia delegáció tiltakozott az ellen, hogy úgy állítsák be a dolgokat, mintha a konferencia kudarcáért kizárólag a franciák volnának felelősek. A legnagyobb felelősség szerintük az olaszok vállán nyugszik, miután

az olasz delegáció eddig még semmiféle számszerű javaslatot nem tett s egyre csak azt követeli, hogy engedélyezzenek Olaszországnak ugyanakkora flottát, mint Franciaországnak.

Briand szerdán este rendkívül pesszimista nyilatkozatot tett. Kijelentette, hogy az ő számára a flotta-

konferencia esütörtökön végetért és ezért pénteken elutazik Párisba. Tardieu miniszterelnök a hét végén valószínűleg Londonba jön, hogy likvidálja a konferenciát.

Az általános pesszimizmust most már csak az angolok nem osztják, ők még mindig remélik, hogy valami módon mégis csak kiküszöböljék a nehézségeket.

A Times vezércikkében annak a véleményének ad kifejezést, hogy

az összes nehézségek súlypontja a francia-olasz tengerészeti versenyen uszlik.

Noha alig van kilátás a franciák és olaszok megegyezésére s a londoni konferencia közvetlen céljait tán nem is éri el — írja a lap — de mégis több fontos kérdésben értékes megegyezés jön létre, ami mindenestre számbavehető eredmény.

A francia kamara tizenkétórás ülésen
elfogadta a költségvetést

A kamara 364 szótöbbséggel bizalmat szavazott a kormánynak

Párisból jelentik: A képviselőház szerdán este folytatta ülését, amely egyfolytában tizenkét óráig, egész csütörtök délelőtt tíz óráig tartott. A késő esti ülésen a főiskolák legelső osztályában bevezetendő ingyenes oktatás kérdésében a kamara többsége 296 szavazattal 292 ellenében a pénzügyi bizottság által módosított szöveget fogadta el.

A kormány nem vetette fel a bizalmi kérdést, úgyhogy a szavazás nem járt politikai következményekkel. Nyomban ezután Tardieu miniszterelnök arra kérte a házat, hogy a politikai helyzet tisztázása céljából vegye azonnal tárgyalás alá az új miniszteriumok és államtitkárságok hitelének kérdését. A pénzügyi bizottság többsége tudvalevően nem hagyta jó-

vá ezt a hírt.

A ház 320 szavazattal 268 ellenében bizalmat szavazott a kormánynak s elvetette a pénzügyi bizottság módosítását.

Tíz órakor végződött a kamara ülése. Amíg is megszavazták a költségvetést.

A kormány újból felvetette a bizalmi kérdést és 476 szavazattal 112 ellenében többséget kapott.

Az ülés végén Germain-Martin pénzügyminisztert újabb vereség érte, amennyiben 395 szavazattal 190 ellenében a kamara elhatározta a párisi játékklubok bezárását, noha a pénzügyminiszter azt kívánta, hogy a javaslatot tanulmányozás végett küldjék vissza a pénzügyi bizottsághoz.

A német birodalmi tanács is
jóváhagyta a Young-törvényeket

Hindenburg elnök kiáltványban indokolta meg a Young-egyezmény elfogadásának szükségességét

Berlinből jelentik: A birodalmi tanács csütörtökön

42 szavazattal 5 ellenében elfogadta valamennyi törvényt, amely a Young-tervvel áll összefüggésben.

Bajorország, Szászország és Mecklenburg-Schwerin képviselői tartózkodtak a szavazástól. A német-angol likvidálási egyezményt a birodalmi tanács 35 szavazattal 10 ellenében szintén elfogadta. Azt a porosz javaslatot, hogy a Young-törvényekre menndik ki a sürgősséget, 42 szavazattal 5 ellenében fogadta el a birodalmi tanács. Ezzel

a birodalmi tanács valamennyi Young-törvényt jóváhagyta

és minthogy kimondta a sürgősséget, a birodalmi elnök azonnal életbe léptetheti azokat.

Hindenburg elnök ezután csütörtökön aláírta a Young-egyezmények kihirdetéséről szóló okmányt,

a német-angol likvidációs egyezmény kihirdetését azonban később fogja aláírni.

A birodalmi tanács döntése után Hindenburg köztársasági elnök a kora délutáni órákban a következő nagy feltűnést keltő kiáltvánnyal fordult a német néphez:

— Az utóbbi hónapok parlamenti küzdelmei során, amikor a Young-féle törvények megszavazása, vagy elutasítása körül forgott a harc, igen sokan fordultak hozzám, egyesületek, szövetségek és magánosok is azzal, hogy — a német haza nehéz helyzetére való tekintettel — tagadjam meg az egyezmény ratifikálását. Miután nem áll módomban rövid uton válaszolni mindazoknak, akik hozzám fordultak, ezen

az uton közlöm a német néppel a következőket: Nehéz szívvel, de szilárd elhatározással és lelkiismeretes megfontolás után aláírtam a Young-törvényeket.

Gondos mérlegelés előzte meg elhatározásomat, mert meggyőződtem arról, hogy annak ellenére, hogy a Young-terv súlyos megterhelést jelent hazánkra, mégis jelentékenyen enyhíthük a Dawes-féle tervben reánkötött kötelezettségeket. Nem tagadhattam meg a törvények szentesítését, mert

a felelősség sulya alatt mérlegelnem kellett a német gazdasági életre váró, heláthatalanul súlyos következményeket, amelyekkel a Young-egyezmény visszautasítása járt volna.

A hozzám forduló is hangsúlyozták, hogy mint a német hadsereg legelső parancsnoka, nem járulhatok hozzá ahhoz, hogy megalázzák Németországot. Ezeknek azt válaszolom, hogy a köteletség teljesítését legjobb iskoláját végeztem, amikor a régi hadseregnek voltam a tagja.

Nem lehettem tekintettel a saját személyemre s a haza iránti kötelezőségem teljesítését saját érzéseim élle kellett helyeznem.

Még egy második ut állott előttem: a népszavazás elrendelése és lemondásom. Műdezeket a gondolatokat el kellett vetnem magamtól, mert lelkiismeretem azt parancsolta, hogy a kormány által előterjesztett javaslatot fogadjam el. A Young-törvények kihirdetése után véget kell, hogy érjenek azok a pártberek, amelyeket a Young-féle pártviták szültek. Intő szóval fordulok Németország összes asszonyaihoz és férfiaihoz és felvilágosítottam őket a haza iránti kötelezőségeink teljesítésére

Az új törvények a német hazára súlyos kötelezettségeket róznak s ezeket csak úgy teljesíthetjük, ha egyesült erővel dolgozunk a jobb jövőért.

A politikai küzdelmeket a gyakorlati munkának kell felváltania.

A pénzügyek rendezése, a munkanélküliség enyhítése s a mezőgazdasági válságból való kivetés legyen a kormány legközelebbi feladata.

A mai napon Müller birodalmi kancellárhoz átiratot intéztem, amelyben a kormányt felhívtam feladatainak sürgős elvégzésére.

A közlétsasági elnök kiáltványa politikai körökben nagy feltűnést keltett. Érdekes, hogy a berlini utófélszén, ahol pillanatok alatt terjedt el a közlétsasági elnök kiáltványának szövege, az nagy áresést okozott.

A Pasics-sugárut ügye a szuboticaai közgyűlés napirendjén

Március 27-ikén lesz a közgyűlés

Szubotica város rendes közgyűlését március hó végén tartják meg. A napot illetőleg még nem történt végleges döntés, de valószínű, hogy a közgyűlést március 27-én, esütörtökön tartják meg.

A közgyűlés tárgysorozata még nem készült el és azt csak a jövő héten küldik szét a közgyűlés tagjainak, a *Napló* munkatársa azonban úgy értesült, hogy többek között a következő ügyekről fognak tanácskozni a közgyűlésen:

A városi tanács kéri fogja, hogy az indemnitást, amely március végéig szól, egy-két hónappal hosszabbítsák meg, mert a tanács rajta kívül álló okokból még nem tudta elkészíteni a költségvetést.

Presics Kolomán ipartestületi elnök indítványt terjesztett a városi tanács elé és azt javasolta, hogy minél előbb lássanak hozzá a Pasics sugárut kiépítéséhez. Presics a legutóbbi közgyűlésen a sugárut megnyitása ellen szólalt fel és ezért az indítvány érthető feltűnést keltett.

A tanács javaslatot fog előterjeszteni a városi tisztviselői főigazgatóság megszüntetése érdekében és arról, hogy a város jogi képviseletét szerződéses jogi képviselőre bizzák. Ebben az értelemben módosítani fogják a város szervezetről szóló szabályrendeletet. Ezenkívül még egy módosítást eszközölnék a szabályrendeletben. Január elsején ugyanis megszünt a városi rendőrfőkapitányi állás és a főkapitányi rendőrségi előjáró címmel állami tisztviselő lett.

Javasolni fogja a városi tanács, hogy a tisztviselők létszámát csökkentésük, néhány tisztviselőt nyugdíjazzanak és rendezzék az evangélikus egyház kántorának természetbeni ellátását. Végül a fontosabb tárgyak közé tartozik az Agrarna Zajednica kérvénye, amelyben megfelelő házhelyet kér a várostól az egyesület otthonának felépítésére.

Több más kérdés is napirendre kerül a közgyűlésen, amely iránt a lakosság körében nagy az érdeklődés.

Napoleonra kényszerzubbonyt huztak és Ramzesz hajbakapott Tutankhamennel Kedélyes mulatozás a steinhofi bolondbálon, amelyre épelméjűek is hivatalosak voltak és amelyen a vendégek követték el a legtöbb bolondságot

Bécs, március.

A farsang utolsó nagy eseménye volt a steinhofi bolondbálon. Steinhof Ausztria egyik legnagyobb elmegyógyintézete. Aki ide bekerül, az már hivatalosan is nyilvántartott bolond. Itt az elmegyógyintézetben tartották az álarcosbálat, amelyre kívülről is sokan hivatalosak voltak. A vendégek maguk is maskarában jöttek. Egymásután érkeztek meg Jozefine császárnő, Caligula, Jolly Jocker, Salome és eredetibbnél eredetibb kosztümökbe bujt álarcosok.

A bál már javában állt a nagy teremben. A zenekar, kitűnő dzsesszbend, szintén örültekből toborzódott. Meg is látszott a zenén, amely eléggé raposzodikus volt, valcerből átszaporított tangóra, foxtrovból kerítgőbe és ami a legcsudálatosabb: senki se ütöközött meg rajta. Utóvégre bolondbálon vagyunk, vagy mi a szösz!

A hangulat, a bál tudósítások irazolegiájával élvé, igen emelkedett volt, amnyira, hogy néha egyik-másik ápolónak kellett beavatkozni a dologba és csendesíteni a muzsót, hogy lassabban vigadjon. Ilyenkor azonban kiderült, hogy tévedés van a dologban, mert a zajongó nem is bolond, legalább is nem lakója az elmegyógyintézetnek, kívülről jött be vigadni egyet farsang utolján.

Bejönni ide még csak könnyű. A portás beocsát mindenkit. De a kijutás sokkal körülményesebb, tekintve, hogy azt mindenki mondhatja: »tessék hazaengedni. Én nem vagyok bolond.« Ezt pusztán szóra nem hiszik el, a vendégnek igazolnia kell magát, utóvégre ezeregynéhány bolond között még maga a direktor se tud régtől eligazodni.

Kedélyes mulatság, annyi szent.

Odarogtat mellém egy csörgősapkás, bolondnak öltözött alak:

— Hihhí, nézze csak Borgia Lukrécia!

És a közelben sétáló méltóságos testtartású nőre mutat, aki éppen Napoleonnal társalog grációzen.

— Látom — felelem óvatosan, mert tüstént tisztában vagyok vele, hogy bolonddal van dolgom, már pedig az örülteket nem tanácsos ingerelni.

— A feleségem — lihegi a bolond és vérszesen megrázza a csörgőt — fiórtól Napoleonnal!

— Kihez van szerencsém? — kérdeztem udvariasan.

— Nagy Károly udvari mulattatója — rázta meg a kezem — szolgálatára — és vihogni kezdett.

Most már esküdni mertem volna rá, hogy sült bolonddal van dolgom. Csöndesen ugratni kezdtem. Vagy félóra hosszat diskuráltunk, összebeszélte tüssköt, bogarat, végül is megígértem neki, hogy ha béliátra kerülne Nagy Károlynál, csak forduljon hozzám bizalommal, kinevezem udvari bolondomnak. Ebben maradtunk. Csak éjfél után, amikor már oszladni kezdett az illusztris társaság, tudtam meg,

hogy az udvari bolond, egészen normális ember, elmeorvos, aki így akarta megfigyelni a beteget.

— Maga se bolond? — kérdezte csalódottan — én pedig egész este a különböző szimptomákat tanulmányoztam magán...

A sok bolond között tényleg művészet lenne eligazodni. Hisz a normális elméjű álarcosok követik el a leghajmeresztőbb bolondságokat.

A tulsó sarokból a kínai anyacsászárnő közeledett felém méltóságos testtartással. Megfenyegetett párnás ujjával:

— Kis hamis! Egész este kerestem magát!

— Felséged elbüvöl! — hebegtem és azzal az ígérettel, hogy nyomban visszatérek, csak egy limonádét hajtok fel a számára, elmenekültem a közeléből.

Ramzesz, a fáraó diszkrétén magához intett:

— Látja Messalinát? A kigyó! Ma este megölöm! Hűtlenül elhagyott egy közönséges parkettáncos kedvéért!

Az elmegyógyintézet szabályai között többek között az áll, hogy a beteget nem szabad ingerelni. Mindent rájuk kell hagyni és tévhitükben megerősíteni őket. Ép ezért grandezával, egyiptomi szokások szerint földig hajolva köszöntöttem öfelségét.

— Hagyjuk a ceremóniákat — mondotta utottan — unom a népet... az ilyen kínos etiket csak annak az utálatos Tutankhamennek való...

Ramzesz és Tutankhamen riválisok. Két fáraó nem fér el egy csárdában. Epés megjegyzéseket tettek egymásra. Intrikáltak és hadat ízentek, sőt Ramzesz mindnem tetlegességre vetemedett.

— Nem — jelentette ki az utolsó percben — mégsem szennyezem be egy ilyen alakkal a kezeimet! Az utókor majd igazolni fog!

— Helyes! — mondotta az egyik ápoló — bizuk a döntést az utókorra!

Az afiér ezzel a lovagiaság szabályai szerint véget ért.

Valaki konfettit szórt a nyakamba. Mikor megfordultam, Szép Helénával találtam magam szemközt.

— Agamemnon, te elhanyagolsz — mondotta szemrehányóan — és mért nem vettél még lufthalont a kis Helénkének?

Nyomban teljesítettem az óhaját és három hatalmas léggömböt fűztem formás karjaira.

— Régen táncol nagysád? — kérdeztem, csak éppen, hogy mondjak valamit.

— Ó, köszönöm... közel kétezer éve!

Olyan természetesen, magától értetődően mondtta ezt, hogy pereig se kételkedtem benne. Ámbár fiatalos arc mindössze huszonötre vallott...

— Mi van Párisnál? — folytattam a eszevegést.

— Jaj, hagyjon azzal a fiúval. Magának elárlatam, családtag benne. Semmi férfiaság nincs benne... jellemtelen fráter...

Hirtelen vad lárma lett figyelmes. A terem közepén két klasszikus alak ordított, majd egymásnak rontottak, hogy csak úgy porzott alattuk a parkett. Mi történt.

— Napoleon és Wellington összeeszesztek — süttögt Ramzesz kéjes mosollyal az ajkán, — megémetelték Waterloot...

A waterlooi repriz csakugyan javában folyt. Napoleon már-már tulsúlyba került és sikerült is alaposan összekaparni a vitézül hadonászó Wellington képt, amikor beavatkoztak az ápolók és Napoleonra kényszerzubbonyt huztak... a tulerő diadal-maskodott... Napoleont elhurcolták, ha nem is Szent Ilona szigetére, de fel, egy üres celláskúba...

A bál azzán tovább folyt. A főkegy a tetőfokára hágott. Ugy ugráltak, akár a bolondok. Itt nyüzsgött Tell Vilmos is, vállán az elmaradhatatlan újjal és mindenkinél szolgálatkészen felajánlotta, hogy lelő a fejről egy almát. Köszönettel visszautasították. Faunok, nimfák és vagy öt darab Pán kergetőzött a papírmassé csalitok között. Egy klasszikus figura megjegyezte:

— Ez a Tell egészen belebolondult Borgia Lukréciaiba!

Reménytelen szerelem, mert a szép Lukrécia viszont az orvosába szerelmes, doktor Bergerbe.

— Nem viszonozza az érzelmeimet — panaszojja fünek-fának — nem akar elvenni a multam miatt... pedig már nem mérgezek.

Éjfélután, már kissé közel a hajnalhoz, véget ér a mulatság. A díszes vendégkoszoru elálmosodik és felterelik őket a hálószobákba. Bejutni könnyebb volt, mint kimenni, mert az általános zűrzavart néhány valódi elmebajos is szeretné szökésre felhasználni. Napoleont a kapuban csípték el.

— Hová felség? — kérdezte az éber ápoló — az ön lakosztálya erre van — és vissza sétált vele a terembe.

A vendégek azzán távoznak. Künn, a hajnali derengésben egymásra néznek a maskarák. És ekkor meglepetéssel konstatáltam, hogy a sok »veszedelmes« bolond, legalább is azok, akiket leginkább annak tartottam, köztük Caligula, akire például esküdni mertem volna, szintén álbolond volt. Ugy jött ide vendégszerzeleni... És Salome is, hogy a falhoz állított. Egy közönséges polgári hisztérika!

Ramzesz, akivel a bálteremben félóra hosszat vitakoztunk a helytelen egyiptomi közigazgatásról, családtagot meg is jegyezte:

— Akik ottmaradtak, azoknak semmi bajuk. Az igazi bolondok most térnék haza... mi követtük el a legtöbb bolondságot... a valódi bolondok sokkal tisztelegesebben viselkedtek...

És bosszusan tette hozzá:

— Hiába strapáltam magam... azt hittem, hogy tényleg elmebajossal kerültem össze...

A nagy fáraó bevágta magát egy taxiba és köszönés nélkül távozott.

(t)

Michelangelo és Mestrovics

Angol folyóirat cikke a világhírű jugoszláv szobrászról

A *Rotary Wheel* című angol folyóirat, a Rotary világszervezet angol nyelvű organuma terjedelmes cikket közöl Mestrovics Ivánról, a világhírű jugoszláv szobrászról. A cikkirő megállapítja, hogy Mestrovics is Rotaryista és a zagrebi szervezet tagja. A cikk szerzője F. J. Glass a következőket írja:

— Nagynéha találkozik csak egy-egy ember, aki messzire túlszárnyalja a többieket. Magára vonja a közönség figyelmét, neha erre nem is gondol. A zene, az irodalom, a tudomány és a művészet birodalmában erre hatalmas egyéniségek bontakoznak ki, példa erre Homeros, Shakespeare, Raphael, Michel Angelo, Beethoven és Darwin. A szobrászat terén Phideas, Michael Angelo, Rodin és Mestrovics Iván, a kolosszális egyéniségek, akik gyönyörű gondolataikat mintázták bronzba, kőbe, gipszbe és agyagba eredeti technikával, nem törődve a világ véleményével. Mestrovics hazájának, Jugoszláviának sok küzdelemmel telt történelmét a legmélyebben átérve regéli a jugoszláv nép történelmét, bronzban, kőben a teremtő zseni olyan szuggesztivitásával, hogy hatása nemcsak a mi korunkra fog kiterjedni, de a jövő generációk is érezni fogják. Világszerte ismert egyéniség, akinek az idő múlása mindig több és több elismerést hoz. Az ő alkotásai épp úgy kifejezik a történelmi idők érzését és aspirációt, mint ahogy Michel Angelo szobrai kifejezték a reneszansz szellemét. Ezek az egyéniségek az igazi rotaryisták, mert alkotásaikkal a közös érzéseket, emóciókat érzékeltetik, erősítik a kölcsönös megértés és testvériség gondolatát és szilárdítják a nemzetközi béke bázisát.

Legjobb hirdetési orgánium a „BACSMEGYEI NAPLO”

Ghandi expedíciója — békés tüntetés

Az öreg nacionalista vezér már nehezen bírja a gyaloglás fáradalmait

Ahmedabadból jelentik: Ghandi utjának első napja minden incidens nélkül mult el. Ghandi és önkéntesei már a kora délelőtti órákban befejezték a gyaloglást és visszatértek Aslali falucskába. A falu határában zenészővel és zászlókkal fogadták őket. Aslali-ből hajnalban indultak tovább Navagon faluba. Naponta átlag tíz mérföldet gyalogolnak. Aslali főterén szerdán este népgyűlés volt.

A „polgári ellenállás” első napja egész Indiában nagyobb rendezvények nélkül mult el s komolyabb zavargások csak Bombayban voltak. Ghandi csapatának önkéntes kísérői már elmaradtak, úgyhogy a menetet most már csak házilag szőtt ruhákkal megrakott nagy teherautó zárja be, mellette egy lovasz egy hátsólovat vezet, amelyet Ghandi egyik tisztelője ajándékozott Ghandinak. Ghandi továbbra is gyalog halad a menet élén. Az öreg nacionalista vezér a hidegtől és fáradtságtól már kimerültnek látszik és attól tartanak, hogy nehezen bírja majd a gyaloglás fáradalmait.

Az expedíció angol felfogás szerint mindaddig inkább csak a békés tüntetés jellegével bír és csak akkor kerül összefüggésbe a törvényekkel, ha a tengerparthoz érve megkísérli a sónak a tengervíz leparlása útján való előállítását s ezzel megsérti az állami só-monopóliumot.

Az indiai nagyvárosokban — a bombay-i diákvavargásoktól eltekintve — csak kisebb és inkább nyugodt lefolyású tüntetésekkel kezdtek meg az ellenállást. A nacionalisták körében csupán az a lehetőség kelt aggodalmat, hogy a mohamedánok ellen tüntetésekbe kezdenek.

Billiárdparti — késsel

Hathavi szigorított fogházra ítélték és egy évre eltiltották a kocsmázástól egy asztalost

A szubotical törvényszéken Szuboties Sztalrhinya büntető egyes bíró csütörtökön tárgyalta Novák Péter szentai asztalos büntetését. A vád szerint Novák a múlt év szeptember 6-ikán éjjel fél tizenegy órakor az uccán késsel megszurta Havram Géza szentai asztalost, aki husz napon túl gyógyuló sérülést szenvedett.

A tárgyaláson a közzvadásat Makszimovics Szevicszláv vezető államügyész képviselte, aki a tárgyalás megnyitása után előterjesztette a vádat.

Novák Péter vádolt kijelentette, hogy nem követte el a büncselekményt, amivel vádolva van. A kérdéses napon este özvegy Evetovics Istvánné vendéglőjében tartózkodott és előbb sört, majd pálinkát ivott. Tíz óra tájban bejöttek a helyiségbe Havram Géza és Kovács Károly. Egy darabig együtt ittak, aztán billiárdozni kezdtek, majd összeveszték és ő elhagyta a helyiséget. Havram utána ment és késsel megtámadta. Hogy aztán mi történt, nem tudja, mert teljesen részeg volt. Kés nem is volt nála, hanem csak egy véső.

Szuboties bíró ismételt kérdéseire, hogy megszurta-e sértettet vagy nem, a vádolt kitérően válaszolt.

A vádolt után a bíróság Havram Géza sértettet hallgatta ki tanuként.

Havram a tényállást úgy adta elő, hogy a vádoltat billiárdozták és a felírás miatt veszték össze, mert a vádolt nem jól írta fel az eredményeket. Szóváltás keletkezett közöttük, majd a vádolt megtámadta őt, s amikor védekezni akart, a vádolt kifutott a vendéglő udvarába. Ő utána szaladt, de már sehol sem találta. Egy félóraig időzött még a helyiségben Kovács Károlyval, akivel féltékenyenkor elávoztak a helyiségből. Ketten haladtak s amikor néhány lépést tettek, a másik oldalról egy sötét kapualjából előugrott Novák és egy késsel beleszurta a karjába. Novák a szurás után futni kezdett, ő utána rohant, hogy megfogja, de a vérvesztés miatt elesett.

Kovács Károly asztalosmester hasonló vallomást tett. Ezután még kihallgatták özvegy Evetovics Istvánné szentai vendéglősnét, aki azt mondotta, hogy a vádolt a billiárdozás megszakítása után az udvarra futott és a kapun át ment ki a vendéglőből. Havram és társa egy félórával később mentek el. Az uccán támadás lefolyásáról nem tudott felvilágosítást adni, mert azt nem látta. Szuboties bíró az iratokból megállapította, hogy Novák Pétert a szentai rendőrség száz dinárral megbüntette.

Ezzel végetért a bizonyítási eljárás és Makszimovics Szevicszláv mondotta el a vádbeszédet. Kijelentette, hogy az eljárás során a tanúk vallomásából a vád beigazolást nyert. Kérte a bíróságot, hogy a vádoltat, aki a sértetten husz napon túl gyógyuló sérülést ejtett, a bíróság mondja ki bűnösnek súlyos testi sértés vétségében. Továbbá kérte, hogy miután hivatalosan beigazolást nyert, hogy a vádolt részeges, alkalmaszra a bíróság vele szemben a büntetőtörvény 55-ik szakasza értelmében a koresmalátogatástól való eltiltás büntetését.

Szuboties bíró bűnösnek mondotta ki Novák Pé-

Csunya fogkó

elforzi a legszebb arcot. Kellemetlen szájszag visszataszító. Mindkét szépségéhibát alaposan el lehet tüntetni a pompás üdítő Chlorodont-fogkrém esetleg már egyszeri használatával. A fogak bedörzsölés után gyönyörű elefántcsontszinben ragyognak, még az oldalsó részek is, különösen ha a tisztításhoz a külön erre a célra készített fogazatos sörtéjű Chlorodont-fogkefét használjuk. Tubus Din. 8.—, Nagy tubus 13.—. Fogkefék Din. 20.—, Leo-Werke A. G., jugoszlavia vezérképvisellete: Tvornice Zlatogor, Maribor, 11.

tert súlyos testi sértés büntetésében és hathavi szigorított fogházra, továbbá a sértettnek fizetendő kilencszáz dinár gyógyítási költség megfizetésére ítélt. Kimondotta a bíró, hogy miután a vádolt részegség

miatt már büntetve volt, egyévi időtartamra eltiltja a koresmalátogatástól.

Makszimovics államügyész tudomásul vette a ítéletet, az elítélt felebbezett.

Anglia választások küszöbén Lloyd George kiegészítette a Macdonald-kormány ellen beadott bizalmatlansági indítványt

Londonból jelentik: Csütörtökön a késő éjjeli órákban került a sor a szavazásra a konzervatív párt bizalmatlansági indítványa fölött, amelyben a párt a munkáskormány védvámellenes politikájával foglalkozik. A konzervatív párt az indítványt azért jelteszte be, mert

Snowden pénzügyminiszter minden sürgetés ellenére sem adott határozott választ arra a kérdésre, tervbevette-e a kormány az ugynevezett Mac Kenna-féle védvámok felfüggesztését vagy sem.

A konzervatív képviselők a védvámok fenntartása mellett vannak és Snowden vonakodásából arra következtetnek, hogy a munkáskormány felfogja függeszteni a Mac Kenna-vámokat.

Beavatott politikai körökben a helyzetet csütörtök reggel optimistákusan ítélték meg és kizárták tartották, hogy a konzervatív bizalmatlansági indítvány többséget kapjon.

A liberálist párt magatartása ugyan meglehetősen in-

tertes, igen valószínű azonban, hogy a párt nagyobbik része a kormány mellett szavaz, már csak azért is, mert a védvámkérdésben nem osztja a konzervatív véleményt.

A konzervatív párt lázas izgalommal készülődött egész nap a döntő lépésre és még az utolsó órákban is

táviratok mentek valamennyi konzervatív képviselő címére, hogy feltétlenül jelenjen meg az alsóház esti ülésén.

Lloyd George csütörtök délelőtt kiegészítette a konzervatív párt bizalmatlansági indítványát, amely felett az alsóház este szavaz. A kibővített indítvány élesen bírálja a munkáskormány politikáját, amely a munkanélküliség emelkedését okozza és súlyos válságba sodorja az angol bányáipart.

A liberálistok ez az állásfoglalása rontotta Macdonald győzelmi esélyét az esti szavazáson.

Lapzártáig a szavazás eredménye még nem ismeretes.

Millió váltóperert vesztett el Becskereken a Horvát-Szlavon Parcellázó Bank Erdekes váltóper a kétmillió dináros sikkasztással vádolt Marsalek Iván bűnyügyével kapcsolatban

Becskerekről jelentik: Igen érdekes váltóperben hozott ítéletet szerdán délelőtt a becskereki törvényszék váltóper-tanácsa dr. Balla Emil törvényszéki tanácselnök elnöklése alatt. A per azzal a szenzációs bűnyüggel van kapcsolatban, amely a zagrebi Horvát-Szlavon Parcellázó és Felépítő Bank feljelentésére indult meg Marsalek Iván, a bank főtisztviselője ellen egymilliónyolcszáz ezer dinár elsikkasztása miatt.

A zagrebi bank, mint már ismeretes, többek között elvállalta a Karácsonyi grófok beodrjai birtokának parcellázását, amelynek lefolytatására Beodrara küldte főtisztviselőjét, Marsalek Ivánt. Marsalek már három éve végezte munkáját Beodrán, amikor a bank általános meglepetésre feljelentést tett Marsalek ellen 1.800.000 dinár elsikkasztása miatt, majd újabb negyedmillió hiányt állapítva meg, pótfeljelentést adott be ellene. A feljelentés alapján az ügyészség elrendelte Marsalek letartóztatását, amihez a vizsgálóbíró is hozzájárult.

A feljelentéssel egyidejűleg a Horvát-Szlavon Parcellázó Bank váltóperet is indított Marsalek Iván és felesége, Marsalek Zóra ellen 1.150.000 dinár erejéig. Amikor ugyanis a bank a hiányt felfedezte és Marsaleket igazolásra szólította fel, Marsalek egyezkedési tárgyalásokra kezdett a bankkal, hivatkozva arra, hogy neki is nagy összegű követelése van a bankkal szemben költségek címén, amelyek a parcellázás körül felmerültek, de még nem kerültek elszámolásra. A bank Marsaleknek egy hónapi haladékot adott a hiány rendezésére, de addig is garanciákat követelt és Marsalek garanciaváltót adott 1.150.000 dinárról, amelyet a felesége is aláírt kezességként. Miután az egy hónap elteltével a differenciák nem rendeződtek, a bank megtette a büntető feljelentést és egyben peresítette az 1.150.000 dináros garanciaváltót is

A per valójában Marsalek Iván felesége ellen irányult, mert magának Marsaleknek semmi vagyona nincs, míg a felesége nevén százötvenöt hold föld van a telekkönyvben, azonkívül százszázhetvenkilenc hold földje van, ami még telekkönyvileg nincs a nevére írva, mert a vételi szerződés a miniszterium előtt van jóváhagyás végett. Ugy a százötvenöt holdat, mint az ötszázhetvenkilenc holdat Marsalekné a parcellázás alatt álló beodrjai Karácsonyi birtokból vásárolta annakidején, amikor még a viszony Marsalek és a bank között békés volt.

A váltóperrel szemben Marsalek és a felesége kifogásokat adott be, amelyek alapján a becskereki törvényszék tárgyalást tűzött ki. A tárgyalást szerdán tartotta meg dr. Balla Emil tanácsa. A tárgyaláson a Marsalek házaspárt dr. Bratics Dusan becskereki és dr. Wolf Lipót kikindai ügyvédek képviselték.

A bíróság az ügyben érdekes ítéletet hozott. Megállapította, hogy Marsalek Ivánné nem kötelezhető a váltó összegének kifizetésére, mert a váltó aláírása időpontjában kiskoru volt. Igaz ugyan, hogy a kiskoru nő férjhezmenésével nagykorúvá válik, de az új váltótörvény 111-ik paragrafusa kimondja, hogy a passzív váltóképességhez fizikai nagykorúság kell, vagyis a huszonegyedik életév tényleges betöltése. Marsalek Ivánra nézve a bíróság bizonyítást rendelt el, miután a bíróság véleménye szerint elszámolási viszonyról van szó.

Az ítélet alapján a felek ügyvédei rövidesen be fogják nyújtani a bizonyításra vonatkozó előterjesztéseiket. Az ítélet azonkívül kihatással lesz a bűnyüggel is, mert a bizonyítási eljárás elrendelésével és lefolytatásával el fog dőlni az is, hogy mennyi a tényleges hiány és hogy a bíróság mennyit fogad el jogosnak azokból a költségszámlátelekből, amelyekkel Marsalek igazolni próbálja hiányait.

Két testvér sortüzet adott az iloki álarcosból közönségére

A vérengzésnek tizenhat súlyos sebesültje van

Apatinból jelentik: A dunaparti Ilok községnek véres szennációja van. A községi vendéglőben szerdán álarcos bál volt és két ittas fiatalember megtámadta a közönséget, sortüzet adott a tömegre, úgyhogy

a lövöldözésnek tizenhat súlyos sebesültje van, akik közül ketten a halállal vívódnak.

Szerdán este Ruka Teodor Miklós vendéglőjében a földmivésifjúság álarcos bálát rendezett. A bálon nagyszámu közönség jelent meg, résztvett a község egész fiatalága és a bálteremben a legjobb hangulat uralkodott, amikor két álarcos fiatalember toppant be a tánchelyiségbe. A két fiatalember annyira elváltoztatta külsejét, hogy nem ismerték őket fel és csak akkor fordult feléjük a figyelem, amikor veszekedést provokáltak. Az ujonnan jött vendégek ugyanis felszólították a táncolókat, hogy tegyék fel ismét álarcaikat és reggelig ne is vegyék le, mert az álarcos bálon reggelig kell az álarcot viselni. Felszólításukra a bál közönsége egy ideig ügyet sem vetett, mire ezek gombán léptek fel, úgyhogy több legény odament hozzájuk és mind a kettőt eltávolították a vendéglő helyiségéből. A bál ezután reggel négy óráig zavartalanul folyt tovább.

Reggel négy órakor kezdett szétesőzni a bál közönsége és nagy tömegekben hagyta el a vendéglőt. Egyszer csak

az egyik uccakereszteződés felől több lövés dördült el és a következő pillanatban a bálból kilövő emberek között hangos jajszekelés támadt.

A támadók valóságos sortüzet adtak le és a golyók borzalmas pusztítást végeztek.

Néhány perccel később tizenhatan heverték a földön, valamennyien súlyosan megsebesülve.

A golyók Flarb Jánost és Losch Jánost olyan súlyosan megsebesítették, hogy felgyógyulásukhoz nincs semmi remény. Mindkettőjüket beszállították a vukovári kórházba, ahol a halállal vívódnak.

A többi sebesült állapota nem életveszélyes.

A csendőrség megindította a nyomozást és csütörtökön reggel sikerült is letartóztatni a vérengzés tetteseit két testvér, Arday Vendel és Arday Györgye földművesek személyében. A lakásukon tartott házkutatás alkalmával megtalálták a fegyvereket is, mire mindketten beismerő vallomást tettek.

Kihallgatásuk során azzal mentegették tettüket, hogy a beszámíthatatlanságig ittasak voltak. A csendőrség letartóztatta őket és beszállította a szremszkimítrovicai bíróság fogházába.

Az emigrációban élő orosz festők kiállítása Beogradban

Nagy sikere van a kollektív tárlatnak

Beogradból jelentik: A főváros legnagyobb művész eseménye az emigrációban élő orosz művészek kiállítása, amelyet hosszú és fáradtságos munkával hozott össze a kiállítást rendező bizottság a világ minden táján elszórtan élő művészekről. A Beogradban és Jugoszlávia egyéb városaiban élő orosz művészeket kívül képviselteti magát a kiállításon a párizsi orosz művész kolónia, a szófiai és a prágai orosz festő és szobrász művészek, a rigaiak és kovnáiak, de itt látjuk még a római, kopenhágai, finnországi orosz művészek képeit is, sőt Amerika és Perzsia is képviselve vannak a tárlaton.

A kiállítás tehát joggal tarthat számot arra, hogy az emigrációban élő orosz művészet reprezentációjának tekintés, annál is inkább, mert a kiállító nevei között valóban nem egy világhírű nevet is találunk. Más kérdés természetesen az, hogy egyúttal az orosz művészet reprezentálását is vállalhatja-e ez a kiállítás. Erre a kérdésre nem is olyan könnyű a felelet. A kiállításnak kétségtelenül orosz jellege van, nemcsak a kiállító művészek nemzetisége folytán, hanem a kiállított művek jellegzetessége miatt is. És itt nemcsak arra gondolok, hogy számos művész, különösen az idősebb generáció, az akadémikusok, nagyrészt régebbi, még Oroszországban festett képeiket állították ki, orosz városrésztöredékeket és tájakat, portrékat és életképeket, nem is azokra a folklorisztikus elemekre, amelyek az egyes képeken dominálnak, hanem főleg arra a szavakban kifejezhetetlen nemzeti jellegre, amely mindenütt a világon rányomja bélyegét a képzőművészekre, amely a világteljesítmény művészi megvilágítását és művészi átértelmezését az egyes népek jelleméhez képest befolyásolja. Ez a nemzeti jelleg nem hiányzik ezeknek a már tíz éve emigrációban élő művészeknek a műveiből sem, még azoknál sem, akik a kozmopolita Párisban az ott uralkodó különböző divatokhoz csatlakozva szinte teljesen párisiakká váltak.

És mégsem ez a ma orosz művészete, amit itt látunk, sőt még a tegnapi orosz életé sem, amelynek ezek az orosz művészek még valóban szerves alkotói részei, sőt egyesek vezető egyéniségei is voltak. Mert ami ezekben a művekben ma az orosz életet jelenti, az már nemcsak a néző, hanem a művész számára is csak emlék és reminiscencia. Egy ilyen sorozatmunka az emigráció művészetének, mint ez a beogradi, egyúttal szomorú leleplezés lehet az emigráns művészek számára is, bármilyen kitűnő művészek legyenek is egyébként, hogy az, amit produkálnak, többé nem az orosz anyaföld művészete, hogy azok a szálak, amelyek őket ehhez a földhöz fűzik, mindinkább elszakadnak, sőt némelyeknél már teljesen el is szakadtak.

Van azonban még egy másik tanulsága is ennek a kiállításnak. Fel lehetne ugyanis tételni, hogy a hazájától így elszakadt orosz emigráció, ha már nem

nyújthatja többé az orosz föld művészetét, önmagából termelt ki egy sajátos művészetet, amely az orosz emigrációra volna jellemző. Pedig ez sem történt meg. Európa kétségtelenül nyert az orosz emigrációtól sok olyan művészeti elemet, úgy a képzőművészetek, mint a többi művészetek terén is, amelyek sajátosan oroszok és ezek az elemek frissítően hatnak az egész európai művészetre. De ezek az orosz művészet régi értékei voltak, amelyeket az emigráció magával hozott és Európa közkinésévé tett, nem pedig olyan új értékek, amelyeket az emigráció magából termelt volna ki. Speciális emigráns művészet nem keletkezett a több millió orosz emigrációban. Sőt, ami még érdekesebb, az orosz emigráció élete még csak nem is hatott művészeti inspiráció képen sem ezekre a művészekre, olyan értelemben sem, hogy az a művészeti alkotás tárgyaként szerepelne. Ezen a gazdag kiállításon például egyetlen képet, vagy szobrot sem találunk, amely az emigráció életéből merítene volna ki tárgyát. Az egyetlen távoli emigrációs vonatkozás egy Novoszadon élő orosz festőnek egy képén lehet fel, aki Wrangel tábornokot festette meg, — de úgy, ahogy a festő elképzelése szerint még a világháborúban attakot vezet a németek ellen!

Művészeti szempontból a kiállítás semmiképpen sem nevezhető egységesnek. Ez egyébként természetes. Az anyag összegyűjtésének a mértéke nem a művészeti rokonság, a felfogásban való hasonlóság, hanem az orosz emigrációhoz való tartozás, tehát politikai és nem művészeti mérték. Arra azonban vigyáztak, hogy valóban csak céhbéli művészek művei kerüljenek a kiállításra, nagyrészt már ismert és elismert nevek, ez a mérték csak a jugoszláviaiban élő orosz művészekkel szemben volt kevésbé szigorú, de ezeknek a műveit valamennyire elkülönítve, a kiállítási pavillon kisebb termében állították ki. A dilettantizmust szigorúan száműzték és nem tekinthető a dilettantizmusnak tett engedménynek Olga Alexandrovna nagyhercegnő meghívása sem, aki ugyan magas társadalmi rangja mellett akár dilettáns is lehetne, de nem az, hanem komoly erudícióval rendelkező festő.

A kiállítás tehát a különböző művészeti irányok tarka összevisszaságának jelében zajlik le. Képviseleve van itt a klasszikus iránytól kezdve a realizmuson, kerai és késői impresszionizmuson keresztül a legújabb művészeti irányokig csaknem minden iskola, terkitva az ósláv ikonfestőművészet modernizált elemeivel és az orosz meseillusztráló- és színpadképzőművészet termékeivel. Találkozunk a háború előtti orosz festőművészet néhány reprezentatív nevével, mint Boblinszki Msztisláv, Benna Alexandr, Benna Albert, Nikotajevics, Bilibin, Korovin, Szomov és főleg Maljavin Filip, Ronin Iljának, az ugyancsak nagy hírű festőnek a képei, amelyek szintén kiállításra felelnek kerülni, meg nem érkezték meg a messze

Pinnországból. Ezek az öregebb művészek, az akadémikusok, kétségtelenül a kiállítás egyik legnívósabb, legkiegyensúlyozottabb csoportját alkotják. Kár, hogy nem a legjobb műveikkel szerepelhetnek, mert azok ma a világban különböző múzeumokban és magángyűjteményekben vannak.

A legérdekesebb és legfeltűnőbb jelenség kétségtelenül Maljavin, aki azzal vált híressé, hogy megteremtette az orosz parasztlány művészi idealizációját. Itt kiállított képeinek nagyrésze is világhíressé vált »hábi«-jának különféle változata. Képei frissek színpompások, buják, érdekes keveréke Zornnak és Zuloagának, tipikus orosz kiadáshoz.

Benna Alexandar petrogradi és versaillesi akvarelleket állított ki igen tekintélyes számban. Nagy mesterségbeli jártassággal megfestett képek ezek, a múlt századvég stílusában. Bilibin Iljánál találjuk meg talán leginkább a régi orosz művészeti elemeket, különösen illusztrációinak készült műveiben. Dubovszki is főleg még Oroszországban, Petrogradban és Moszkvában festett képeit hozta ide. Ez a mester harminc év előtt két évet Nagybanynál is töltött mint Hollósi mester tanítványa, ezeken a képein azonban már nyoma sincs a nagybányai hatásnak. Borongó téli városi tájakat és szecessziós színpadi dekorációkat látunk tőle. Korovin mester, az orosz impresszionizmus egyik megteremtője, sablonos párisi városrésztöredékekkel szerepel, amelyek mellett a legfőbb néző, aki nem ismeri Korovin nagy szerepét az orosz művészettörténetben, teljesen közömbösen halad el. Sokkal több jót a többi fentemlített akadémikus festő idehozott képeiről sem lehet elmondani.

A következő generációban is van néhány figyelemreméltó művészegység. Első helyen kell itt megemlíteni a Párisban élő Szutint, aki ott kitűnő nevet szerzett magának az utóbbi években, ezen a tárlaton azonban csak egyetlen képpel szerepel. Ez egy közepes méretű tájkép, amely egy zöld, szelverte hegyoldalt ábrázol. Az egyszerű témát azonban rendkívüli dinamikával töltötte be a festő, színei diszkréték és harmonikusak, eszetkezelése minden látszólagos idegessége mellett is biztos, valóban az a benyomása a nézőnek, hogy egy rendkívül festőtehetséggel áll szemben. Suhajev Vaszilij is az erős festők közé tartozik. Ez a nyugtalan művész a kubizmusról indult ki és ebben a zsánerben két képet állít ki, melyek közül különösen csendélete nagyon figyelemreméltó alkotás. A kubizmusból azonban átmegélt a neoklasszicizmusba, hogy itt is igen jó dolgokat alkosson. Legjobb ezek közül a művei közül nagy Meztelen nője, amely reneszánsz mesterek gondos tanulmányozását mutatja.

Nagyon érdekesek a most Newyorkban élő és ott nagy sikereket arató Grigorijev Borisz képei, aki talán mind közül legjobban tudta megtartani magában az emigráció ellenére is az orosz atmoszféra hatását. Egészen modern festő, az expresszionista iskola követője, amelyen azonban átérzik az orosz egyházi festészet minden finomsága és nagy kifejező ereje. All ez leginkább Feodor cár c. képre. Tái-képei, különösen délfrancia tájai, frissek és meggyőzőek.

Jakovljev Alekszander is előkelő reprezentánsa a moderneknek. Különösen tetszik kávéházi interieurje egy szomorú zsidóval az asztal mellett.

A modernek közül ki kell még említeni Siljtijev Grigorijev, akinek csendélete és Toreroja igen erős alkotás. Különálló művészegységként jelentkezik egy nőfestő is, Goncsarova Natalija, akinek különösen spanyol női ketenec megérdemelt feltűnést. Érdekes kísérletek Larionov halványtónusú nőalakjai, Szerebrjakova Zinaida temperával könnyedén felfestett afrikai zsáneralakjainak pedig nagy közönségsikere van. Nilusz Pjotr régieskedő zsánerképei a kiállítás jobb darabjai közé tartoznak. Tereskovics Konstantin híressé vált Orkeszter-ember c. képét állította ki. Smarov Pavle egyetlen képpel szerepel, a Fírdő nőkel, erősen vörös tónusban tartva, a régebbi impresszionista iskola jó alkotása.

A jugoszlávai oroszok csoportjában is találunk néhány tehetséges és híresebb művészt. A divatosak között itt látjuk Kolesznikov két képét és a tengerfestő Hansen négy alkotását, a képeslevelezőlapokról ismert modorban, de mesterien megfestve. Rasztuhov Boriszma, a kerestett portretista többek között Irinel novoszadi püspök képét is kiállította. A tehetséges Anaries-Szomonoja Jevgenija két kisebb képpel szerepel.

A kiállítás szobrászati része határozottan nívósabb a festőinél. Különösen Catkin Oszip, Gjuránsan Akop és Golovin neveit lehet felemlíteni. Mellettük még nagy feltűnést keltettek nemcsak nagy belső művészi értékű, hanem különös technikájuk miatt is Szudbinjin színezett faszobrai, amelyeket valami különös szépségű kínai lakkal vont be.

A kiállításon kerek száz kiállító szerepel, több mint négyszáz alkotással. A közönség érdeklődése szokatlanul nagy a kiállítás iránt, amelynek hétköznapiak is állandóan sok látogatója van. Beogradban egészen szokatlan módon igen sok képnek már az első napokban vásárlója is akad.

Ujabb árvizkatasztrófa fenyeget Délfranciaországban

Gascogne három legnagyobb folyója kilépett a medréről

Párisból jelentik: A délfranciaországi árvizkatasztrófa halottainak száma még mindig nem ismeretes. Eddig csak a károszseget tudták megállapítani és már is újabb árvizkatasztrófa fenyegeti az ország délnyugati részét. A Pyreneusok vidékéről, Gascogneból és a Garonne völgyéből ismét riasztó hírek érkeznek. A Lescayai öböl és a Pyreneusok által határolt háromszögben, Bordeauxból és Toulousétól a spanyol határig, harmadik napja szünetlenül zuhog az eső és esik a hó. Gascogne három legnagyobb folyója, a Garonne, az Adour és a Cave de Pau több helyen kilépett medréről és a környékbeli városokat elöntéssel fenyegeti. A Garonne felsőfolyása vidéken, főleg Foi városát fenyegeti súlyos árvizkatasztrófa. Az Adour szintén a felsőmeder vidékén árad a legaggasztóbb mértékben és több várost elöntéssel fenyeget. A lapályon eső zuhog, míg a hegységekben erősen havazik. Félt, hogy a

ló elolvadása után a patakok még jobban megdagadnak. Az állatokat biztonságosabb helyekre szállítják. Montaubanban az eső miatt az eltakarítási munkálatok két nap óta szünetelnek. Az utcákat már megfeszítették a törmelékkel, de egyre újabb és újabb házak omlanak össze. A prefektus lefoglalta a teherautókat, hogy mielőbb eljuttassa az inséges vidékekre szánt élelmiszer és ruhaküldeményeket.

Moissacban a polgármester rendelkezése értelmében omladozó házat lebontottak. A városba az utóbbi időben sok ruhaküldemény érkezett, de még mindig százával vannak emberek, akiknek nincs takarójuk.

Az újabb áradás helyenként a vasuti töltést is elborította, úgyhogy a vonatok csak óvatosan haladhatnak és a forgalomban nagyobb fennakadások vannak. Valószínű, hogy a vonatközlekedést rövid időn belül teljesen be kell szüntetni.

Letartóztatták a berlini Zeileis-intézet egyik orvosát, aki kasszafuró bandával állt összeköttetésben

A letartóztatott orvostól kiderült, hogy hamis diplomája van és jogtalanul folytat orvosi praxist

Berlinből jelentik: A Berlin nyugati részében levő Zeileis-intézetben szenzációs letartóztatás történt. A rendőrség letartóztatta az intézet egyik orvosát, akiről kiderült, hogy

közönséges szélhámós, nincs orvosi diplomája és egy kasszafuró bandával tartott fenn összeköttetést.

A letartóztatott áorvost Schubertnek hívják és a lipcsei ügyvédség adott ki ellene körözolevelet. Az áor-

vosra egy kasszafuró banda hívta fel a hatóságok figyelmét. A nyomozás során ugyanis megtudták, hogy Schubert annak a kasszafuró és betörőbandának volt a tagja, amelyik 1923-ban egy élszaka luszonküllenc villát fosztott ki és több millió márká értékű drágaságot zsákmányolt.

A rendőrség a bandának egyik tagját ellopta és ez nevezte meg kihallgatása során Schubertet is mint bűntársát.

Végezhetnek-e az ügyvédjelöltek ügyvédi funkciókat a bíróság előtt?

Dr. Gyurgyev Boskó, a noviszádi felebbviteli bíróság alelnökének és dr. Adamovics Sztevan, a dunabánsági ügyvédkamara elnökének nyilatkozata

Noviszádról jelentik: A szubotocai törvényszéken szerdán Bozsics Milán törvényszéki elnök büntetőtanácsa döntést hozott, amellyel az új bünvádi perrendtartás 58-ik szakasza értelmében kimondta, hogy ügyvédjelölt nem vehet törvényszéki büntető főtárgyalásokon. Miután legutóbb a becskeréki törvényszéken hasonló elvi jelentésű döntést hoztak, a Napló munkatársa felkereste dr. Gyurgyev Boskó felebbviteli bírósági tanácselnököt, akit felkért, hogy ismeresse a törvény intézkedéseit és intencióit az ügyvédjelöltekkel szemben. Dr. Gyurgyev Boskó nyilatkozatában a következőket mondta:

— Az új büntető perrendtartás 58-ik szakasza kimondja, hogy a bíróságok előtt csakis ügyvédek, közjegyzők, egyetemi tanárok és ügyvédi képzettséggel személyek, akik azonban nem teljesítettek más szolgálatot, vagy nincsenek az állam szolgálatában, láthatják el az ügyvédi teendőket. A régi magyar büntető-törvénykönyv kimondta, hogy az ügyvédjelölt is vezethet ügyvédi funkciókat a bíróság előtt, ha tehát az új törvény az ügyvédjelölteket nem vette be a felsoroltak közé, ez annyit jelent, hogy ügyvédjelölt nem vehet ügyvédi funkciókat a törvényszék tanácsai előtt. Miután az új büntető perrendtartásnak nincs magyarázata, ezt a magyarázatot a bíróságoknak kell majd az egyes rendelkezésekhez elvi döntések formájában hozzáfűznie. A bünvádi perrendtartásnak nagy és kimerítő magyarázata van, amelyet a törvényhozók a törvény meghozásával egyidejűleg készítettek el és ebben minden egyes szakaszhoz részletes indoklásokat adtak. A bünvádi perrendtartáshoz nem csatoltak ilyen magyarázatot. A törvény intencióit, amelyekkel az ügyvédjelölteket eltiltották attól, hogy a törvényszékek előtt ügyvédi feladatokat lássanak el, nincsenek megindokolva.

— Én a magam részéről nem foglaltam állást ebben a kérdésben, mert elsősorban a semmitörvényesség kell majd elvi jelentőségű döntést hoznia. Az ügyvéd fogalmát a törvény úgy határozza meg, hogy ügyvéd az, aki az ügyvédi vizsgát letette és tagja az ügyvédi kamarának. Tehát a semmitörvényesség előtt csak az láthatja el a tárgyalást, aki mind a két követelménynek megfelelt. Véleményem szerint az ügyvédjelöltek ügyében az ügyvédi kamarának kell a szükséges te-

péseket megtennie. Az ügyvédi kamara kérheti az állami főügyvédséget, hogy az ügyvédjelölteknek a törvényszéki tárgyalásokról való kizárását vigye a semmitörvényesség elé, amely elvi jelentőségű döntésében ki fogja mondani, hogy ügyvédjelölt elláthat-e tárgyalást a törvényszék előtt, vagy sem. A döntés, amit a semmitörvényesség hoz, mérvadó lesz a további eljárásra, miután ilyen döntést egyetlen más fórumnak sincs joga hozni és az igazságügyminiszter se írhatja elő rendelkezéssel a követendő eljárást, miután a minisztérium csupán adminisztratív szerv, amely a fennálló törvények értelmében nem befolyásolhatja a bíróságokat abban, hogy a törvény rendelkezéseit hogyan értelmezzék.

Dr. Gyurgyev Boskó felebbviteli bírósági alelnök nyilatkozatában utalt arra, hogy az ügyvédjelöltek érdekében az ügyvédi kamarának kell a szükséges lépéseket megtennie, ezért a Napló munkatársa felkereste dr. Adamovics Sztevan noviszádi ügyvédet, a dunabánsági ügyvédkamara elnökét, akithez kérdést intézett arra vonatkozólag, hogy az ügyvédi kamara foglalkozott-e már ezzel az ügyvel és milyen álláspontot foglal el. Dr. Adamovics Sztevan, az ügyvédi kamara elnöke a következőket mondta:

— A szpliti és ljubljani ügyvédi kamarák felkérésére a dunabánsági ügyvédi kamara választmányja legutóbbi ülésén foglalkozott ezzel az ügyvel és a törvény alapos áttanulmányozása után arra a megállapításra jutott, hogy az a magyarázat, melyet legutóbb a szubotocai törvényszék is elküldött, téves. Az új büntetőperrendtartás nem helyezte hatályon kívül az ügyvédi rendtartásról szóló törvényt és az erre vonatkozó rendelkezést. Az ügyvédi rendtartásról szóló rendelkezést az ügyvédjelölt csakis az ügyvédi rendtartásban felsorolt bíróságoknál nem járhat el, mint principálisnak helyettese. A törvény helyesen magyarázva tehát úgy lenne alkalmazható, hogy a jelölt, még ha doktor hús is, nem vehet részt az ügyben saját nevében, annak azonban nincs törvényes akadály, hogy a tárgyalásokat principális nevében és helyett lássa el. A kamarák egyébként ebben az ügyben együttesen fognak eljárni és legelső kiinduló alkalmat fel fogják használni arra, hogy valamely közösen megtartott ülésen a kamarák magatartását és együttes lépéseit megbeszéljék.

— Pünkösdkor az ország területén működő ügyvédi kamarák vezetői vagy Szplitben, vagy Zágrábban értekezletet tartanak, amelyen az összes felmerült kérdéseket letárgyalják és ezek között két rendkívül fontos kérdés szerepel, az egyik az ügyvédjelöltek ügye, a másik pedig az ügyvédi nyugdíjintézmény problémája.

Kedvező üzletéve volt a szubotocai Városi Takarékpénztárnak

A takarékpénztár elnöke az év jelentését

A szubotocai Városi Takarékpénztár választmányja csütörtökön délután Osztójics Szelimir polgármester elnöke alatt ülést tartott, amelyen elfogadták a pénztárat mult évi működéséről szóló jelentést.

Osztójics polgármester megelégedését fejezte ki a Városi Takarékpénztár mult évi munkája felett, majd kijelentette, hogy a tanács továbbra is teljes erkölcsi és anyagi felelősséget vállal a takarékpénztár munkájáért.

— A városi tanács most készítette el a város ingatlanairól szóló leltárt — mondotta a polgármester. — de eddig csak az épületeket írták össze és becsültették fel. A városnak félmillió dinár értékű épülete van. Az erdők, mezők, szántóföldek, legelők összeírása most van folyamatban és a legközelebbi időben belül elkészül ez is. Az eddig összegyűjtött adatokból megállapítható, hogy Szubotica város ingatlan vagyona ezerszázmillió dinárt ér és a tanács ezzel az óriási összeggel felel a Városi Takarékpénztárnak elhelyezett betétekért és a takarékpénztár működéséért.

Az igazgatósági ülésen felolvasták a Városi Takarékpénztár évi jelentését, amelyből kitűnik, hogy a takarékpénztár az elmúlt évben 124 millió dinár bevételre volt. Takarékpénztárak című több mint 36 millió dinárt helyeztek el, míg a folyószámlák forgalma negyedmillió dinár rugott. Negyvenkétféle millió dinár értékű váltót eszkontált a takarékpénztár és a takarékpénztárak zálogszámlájának forgalma hatszázkilencven ezer dinárt volt.

Felmenti a jelentés, hogy a Városi Takarékpénztárnak külön hirdetésgyűjtő és reklám-osztálya van és ez az osztály a hirdetések és plakátok ragasztási joga, a Városi Mozi forgalmára hatással volt az általános gazdasági válság és a mozitárgyalók közönsége száma nyolc és fél százalékkal csökkent. A városi nyomda és a városi gázgyár működését is megemlíti a jelentés, amely végül közli, hogy a Városi Takarékpénztár mult évi tiszta nyeresége 241.489 dinár 05 para volt.

A pénzügyminisztérium átengedte a noviszádi postaigazgatóság telkét a báni palota céljára

Rövidesen megkezdik az építkezés előkészületeit

Noviszádról jelentik: A Dunabánság báni székhelyének Noviszadra való helyezésekor Noviszad város a városháza átengedte a báni hivatal céljaira, a városi hivatalokat pedig ideiglenesen bérelt helyiségekben helyezték el. A báni hivatal és Noviszad város már akkor tervezték vagy egy új városháza, vagy a báni palota felépítését, amelyre vonatkozólag végül egy döntöttek, hogy a báni hivatal épített fel az új palotát.

Az új báni palota számára a báni hivatalok és a városi hivatalok részéről kiküldött együttes bizottság választotta ki a megfelelő telket, amely a Kraljica Mária uton fekszik. A kiválasztott telek azonban nem Noviszad város, hanem a noviszádi postaigazgatóság tulajdona. A postaigazgatóság körülbelül két évvel ezelőtt azzal a feltétellel vásárolta meg ezt a telket a várostól, hogy azon két éven belül a postaigazgatóság számára palotát emel. A postaigazgatóság hivatalai elhelyezését időközben másképpen oldották meg és a postaigazgatósági palota építése feleslegessé vált. A város kérvényt intézett a postaigazgatóság minisztériumhoz, hogy a postaigazgatóság telkét adják vissza. A minisztérium válasza csütörtökön érkezett meg Noviszadra. A minisztérium értesíti a várost, hogy a kérvénynek helyt adtak és a postaigazgatóság telkét a báni palota építésének céljaira átengedték a városnak. A város a minisztérium határozatáról felirathat értesítette a báni hivatalt, amelynek technikai osztálya a miniszteri döntés alapján rövidesen megkezdte az építkezések előkészítését. A báni hivatal legközelebb dönt arról, hogy a palota tervrajzait a műszaki osztály hivatalból készítse-e el, vagy a tervrajzok elkészítésére pályázatot írjanak ki.

NEM A TISZA PARTJÁN FEKSZIK EZ A CSÁRDA...

GÉMESKUT HELYETT SZELTURBINA VAN A DÉLAMERIKAI ORSZAGUT
FOGADÓJÁBAN — AHOL PIZSAMÁBAN VEZETNEK AUTÓT

Santa Lucia, március.

Montevideótól egyenesen északra visz az ország-ut. Tükörsíma: vasbetonból készült. Fényesre csiszolták az autók ezrei, amelyek nap-nap után rohannak jókedvű kirándulókkel megrakva a főváros felé, vagy árukkal súlyosan megterhelve az ország belsejébe. Középen vastag kátrányoskák feketélik. Nagy négyzetekben rakják le a vasbetont, a kockák közötti centiméternyi hézagot kátrány tölti ki. A nagy melegben a forró levegő, mint a füst, himbálódva száll fölfelé, a fényesre surolt felületről visszaverődő napsugár ezínte vakítja a szemet. Teljesen eltoppanva, majdnem öntudatlanságig fokozott egykedvűséggel ül a sofőr a kormánykeréknel... Nem az utra néz, csak a kátrányoskára, az vezet a végtelenség látszó, majdnem nyilegyenes országúton.

Déloldalon nem tudták egyszerre megtenni a százhusz kilométeres utat. Ha elfáradnak, térjenek be don Ramón fogadójaiba. Úgyes spanyol, mindene van. Ott hűvösen pihenhetnek, míg alábbhagy a hőség. — mondta reggel az indulásnál egy kollégánk, az Imparcial munkatársa.

Nem hittünk neki, pedig igaza volt. Kilenc kilométerrel mögöttünk, hússzal előttünk van a legközelebbi falu.

Az ut két oldalán ugaron hagyott föld. Drótsóvénnyel bekerítve. — mert így kívánja a törvény, — de megműveletlenül, a méteres fűből és gazból alig látszik ki a legelősző marhák feje. Itt-ott sűrű eukaliptuszok árnyékában egy-egy ház húzódik meg, a quinták, — a gazdaságok — épületei. Elő feltek nem látni sehoh. Az országúton sínesen senki, egyetlen kocsi, autó sem, amerre a szem ellát az ut egyenesén, magunk vagyunk.

A hőmérő csak huszonnyolc fokot mutat, de a száraz levegőben a hőség tűrhetetlen. Az autó rohan, de a szél, ami az arcunkba csap, nem hoz enyhülést, forró és tikasztó. Perzsel, mintha nyitott kazán tűzből áradna felénk. Leküzdhetetlen erővel szuszogó szemünkre az álomság. Bizonyos, hogy pár perc múlva meg kell állanunk, tényleg lehetetlen folytatni az utat. De sehoh semmi árnyék, sem fa, sem ház, ahol meg lehetne húzódni, védelmet keresni a napsugarak elől.

Piros zászlót lengetnek előttünk. Az utat javítják, hatalmas gépekkel. Boszorkányos gyorsasággal megy. A roppant hőségben sötét szemüveggel, széleskarimájú kalappal, kék vászonbúnyban dolgoznak a munkások.

Pár percre meg kell állanunk.

— Hol a don Ramón fogadója?

— Másfél leguára innen, az ut baloldalán.

A zászló int, az ut szabad. Pár szó még és rohantunk tovább a rekkenő hőségben.

*

Az ut szelid halmokon visz, fel, le, mint a hullámok hátán, don Ramón fondája nincsen sehoh.

A domb lankáján magános lovas poroszkal felfelé. Vállán a panchó — nagy gyapjutakaró, ami elől is, hátul is, lovas, lovat betakar, s amelynek közepén egy vágásos duglák ki a fejet, — nyakán széles selyemkendő csomóba kötve, ezüstös sarkantyú, kengyel és — a lasszó.

— Messze-e még a fonda, señor? — kérdezzük.

A lovas egy pillanatra megáll. Rozsdaszínű arcából, a lecsíngő koromfekete fényes haj alól két apró, fekete szem csillan felénk. Igazi indián típus, amilyent ma már nem igen látni.

— Don Ramóné fogadóját keresik? Tíz perc alatt odaérnek.

A távolban egy sor sötétzöld, égbeszökő fa tűnik fel, körülötte pár épület, amiket inkább sejteni lehet, mint látni. Ahogy közeledünk, a déli nap merőlegesen hulló sugaraiban kibontakozik a fogadó, utszéli csárda, amilyen itt százával van az autók mentén. Fogadó is, meg szatócsoport, meg kávéház, meg borbély-műhely...

Az épületek deszkából vannak, bádognalával. A ház oldalán nagy fekete betűkkel ez áll: Ford... Chevrolet... Nem mintha reklámnak bérelték volna ki a házak oldalát, hanem a házakat nyersen, autóládákból tálalták össze, s aki építette, annyi fáradságot sem vett magának, hogy deszkákra szedje szíjjel a ládákat. Csárda: ütött-kopott, de — amerikai.

Cémeskut helyett toronymagas szélmotor húzza a vizet a tartályba, lökötök helyett két piros benzinkut áll az udvaron, mellettük légkompresszor, amellyel az arrahaladó vándor autós felfújhatja a gummikat ingyen. Ez itt annyira természetes, hogy azt sem kell érte mondani: köszönöm.

Nem csak kinn, benn is van minden, amit az utas megkívánhat. Don Ramónnál minden kapható: express kávé, jégbehűtött italok, fagyalt, narancsszórp, a desztilláltvízről nem is beszélve, ami az autótűtőknek ingyen jár.

A fondában nagy az élet. Az udvaron vagy husz

rozszant autó áll, muzeumba való gyűjtemény az autógyártás lovagkorából. Régi Fordok, amiken mindent csak drótok tartanak össze, ódon Overlandok, amiket elmos egy nagyobb nyári zápor. Az emeletnyi kaktusz-szővény árnyékában hatalmas batár, mindenki csodálkozik, hogy megindul, anélkül, hogy lovak lennének elője fogva.

Farmerok jöttek össze a vidékről, ők érkeztek ezeken a szörnyű alkalmatosságokon. Egyik-másik könnyökig olajosan, most is a gépével bajlódik, alkatrészeket cserél, don Ramón segítkezik, hiszen minden természetesebb, minthogy az alkatrészeket is nála vásárolják...

Odabenn alig lehet mozogni. Husz kilométeres körzetből itt van minden földesúr. Hatalmas szál napharított emberek, fehérek és félévrek, ha autón jöttek is, legtöbbször ezüstsarkantyus csizmában, ezüstnyelű borkorbáccsal a kezében.

— Ülenek az asztalunkhoz, majd szorítunk helyet, — mondja az egyik. — Santa Luciába mennek?... Mi is. Délután temetik don Rodriguezt... Talán ismert a szép quintát, az első a San José uton, az volt az övé...

Az emberek szívesek, közlekenyek, lehetetlen velük nem megbarátkozni. Percek alatt tudunk mindent. Don Rodriguezt mindenki szereti, ismerték messze földön s most, hogy meghalt, se ísem maradhat el a végtiszűzességről.

— Nagy temetés lesz... Akik itt vagyunk, csak erről a vidékről jöttünk, de hányan lesznek még San José és Florida tájáról!

Amikor a többiek felkerekednek, velük tartunk mi is. Előttünk pokoli zakatolással, szörnyű füstbe burkolva lihegnek az autók, mi maradtunk utolsónak. Könnyű szellő száll, egészen felfrissülünk. De még mindig nem tudunk magunkhoz térni a csodálkozástól, hogyan bírják az iramot ezek az ócska alkotmányok és milyen vígan törtétnék előre.

*

Santa Lucia olyan, mint a többi falu, nyilegyenes utcák, nagyrészt kövezve, a templom előtt a főtér, gyönyörű kerttel, sudár pálmák körül dusanvirágzó, embermagasságú muskátlikkal. Az utkereszteszövedésen, a főtér sarkán, síkosok rendőr irányítja a forgalmat, Santa Lucían fontos országut vezet keresztül, a drága vasut helyett teherautókon erre bonyolódik le a forgalom az ország belseje felé.

Azért mégis falu: az autók csak keresztülzaladnak, de nem állanak meg, ember nem jár az utcán, csak a kövér o'asz patikus beszélget szomszédjával, a brazil korcsmárossal, akinek a boltját itt barnak hívják. A hőség még mindig nagy, természetes hát, hogy mind a kettő papucsban és pizsamában sétál az utcán.

A nyári hőségben a pizsamát Montevideóban is, de még inkább a vidéken, általánosan viselik. Autókat pizsamában vezetnek, az utcán abban járnak, az sem feltűnő, ha lovasember pizsamában ül a nyeregen s vászonpapucsára van felcsatolva az ezüstsarkantyú. A szomszédha még igen, de a harmadik uccába nem illik gyalog menni. Mert pizsamában nem, de gyalog járni szűgyen. És ha autó nincsen, akármilyen ócska, rozszant, akkor a ló is megjárja, de gyalog — semmi esetre, legfeljebb — az asszonyoknak.

Az autók túlkölésére a szatyok, meg a pék is kiállnak az üzletajtóba.

— Az ember nem is tudja, mit kívánjon a mostani rossz időben... Sok ilyen temetést, mint a mai, vagy, hogy az isten soká tartsa az olyan vevőket, amilyen don Rodriguez volt, nyugodjék békében.

— Még vasárnap sincs annyi kiránduló, mint amennyien ma jöttek a temetésre... Igaz, a hacienderoknak sem igen van pénzük, nyakukon az idej termés, mindegyik csak bórral meg gyapjával fizetne. Ami pénz van, ott reked Montevideóban, kell mind a centenáriumi ünnepeire.

A harang megkondul. A korcsmáros elset, gyorsan felöntözi a járdát és kirakja az asztalokat az ucca árnyékos oldalára.

Az ucca végén közeledik a temetési menet. Elöl hatlovas halottaskocsi, bakon cilindres, keztűs kocsi. Oldalt fullajtárak lépegetnek, de rajtuk kívül gyalog senki más, — még a gyászoló család is autóban. Hosszú sorban lassan kigyóznak végig az uton, csendben, a harangszón és a motorok tompa kattogásán kívül hang nem hallatszik. A templom előtt a halottaskocsi megáll egy percre, a rendőr sípol, a keresztúton megakad minden forgalom. A menet végét meg mindig nem látni. Egyre hosszabb lesz, egymásután kanyarodnak hozzá a szomszéd uccákból újabb és újabb kocsi.

Mindenki feketében. Napharított és fekete arcok, a nagy melegben is vastag, hófehér selyemszál a nyakon, soknak zöldellenzős, széleskarimájú farmer — szalmakalap a fején.

Jó félóra telik el. Autó nem jön több, a menetnek még nincs vége: négyes sorokban lovasok jönnek. Pompás, ezüsttel kivert, fehér nyersbőrből készült szerszámokkal nagyszerű lovak, feketében, szálegyenesen ülnek rajtuk a lovasok, a szomszédos farmok gazdái. Utánuk kétkerekű, könnyű, magas kocsi. A kerekék majdnem embermagasságúak, kik ülnek benne, alig látni, úgy meghúzódnak a kocsiára épített napellenző sátor árnyékában. Csupa öreg ember, régi telepesezdák, spanyolok, svájciak, németek, akik negyedszáz év előtt telepedtek itt meg, gazdag emberek mind, de még sem tudtak megbarátkozni a gondolatlalt, hogy autót cserélik ki a lovakat, amikor ők egész életen keresztül lovakkal dolgoztak, azokkal számolták a földet, nem motorral.

Mögöttük utolsónak két sorban poros, reszkető, inu, ilhegő lovakon nyolcan... Don Rodriguez graunchól, vágatva jöttek a campról, hogy ott legyenek uruk temetésén. Még csak arra sem volt idejük, hogy az ünneplő panchót hozzák magukkal, meg a jobbik szerszámot, az ezüst kengyelt otthon hagyták, meg az ezüst sarkantyút, a revolver sínes az ünneplő bőrtűszőbe dugva, a lasszó is ott lé a nyereglapán...

A ceremónia rövid, a koporsót leeresztik a sírba, s mire a sírásók lapátjairól a göröngyök a koporsóra hullanak, a tompa dübörgésbe már belévegyül az induló autók kattogása... A lovasok a temető kajájában állanak fel kétoldalt két sorban, utolsónak maradnak, ők kísérik vissza a quintára a családot... A többiek messze járnak... A falu megelevenedik, aki nem ment haza, ott ver tanyát a barban. Mint a katonatemetésről a zenekar gyászduló után tűzes, vídám marssal tér vissza: halotti tort is csak jókedvűen lehet megünni, ritka alkalom, hogy jó barátok ilyen szép számban vannak együtt.

— Don Rodriguez is elment... kár, hogy nem ismerté. Criollo volt, — bennszülött, — igazi vágásu, amilyent ma ritkán lehet találni... Talán jobb neki... Van egy peonom, — napszámos, — a maga országából való, azt mondja, Európában rengeteg a munkanélküli. Nincs pénzük a husra. Ezért nem lehet eladni a marhát, nem kell odaát a fagyasztott hus. A gyapju otthon hever, olyan rossz az ára, alig tudom ezzel az évi számlámat kifizetni. Ha az egész élet odaadom a boltomnak, még mindig marad adósságom a jövő aratásra... Don Rodrigueznak ezt nem kellett megérni...

Persze aztán a sportra, futballra és boxra fordult a szó meg a löversenyre, amelyet jövő héten tartanak nagy ünnepegek között Piedrasón, de melyen nem szokók futnak, hanem a hacienderok maguknevelte lovakon...

Hat órára jár, a nap mélyen leszállott a szemhátár felé. Felkészülődünk.

— Már indul? Nem marad velünk? Éjjeltájt mi is utnak kerelkedünk... sajnalom... Ha visszafelé jön, látogasson be hozzám, bármikor, mintha csak hazamenne, örülnék, ha pár napot nálunk töltené, megismerné, milyen az élet az haciendán. Legalább a peonom is beszélhet valakivel, mert velünk most még jelbeszéddel érteti meg magát, nem tud spanyolul... Miguel, ez a neve, a másikat nem is tudom, olyan nehéz kimondani... Rossz munkás, de jól futballozik, ezért tartom. A meccsünkön a floridaiakkal ő lesz a kapus... Azt hiszem, megállja a helyét... Tízet tettem egy ellen rá, hogy nem enged be egyetlen labdát sem... Mondja csak, maguknál is futballozik mindenki?

Bodó Pál

Zagrebi utazó a ljubljani gyilkosság áldozata

A meggyilkolt hónapok óta álnév alatt élt Ljubljanában

Ljubljanából jelentik: A ljubljani rendőrség széleskörű nyomozást indított annak a titokzatos bűnténynek a felderítésére, amelyet ismeretlen tettesek a belvárosi Tivoli-parkban követtek el. Mint ismeretes, városi délelőtti parkban játszódozó gyermekek egy ismeretlen férfi holttestére akadtak. Azonnal értesítették a rendőrséget, ahonnan bizottság szállt ki a nyomozás megindítása végett. A bizottság megállapította, hogy bűntény történt és a szerencsétlen embert lelőtték. Amikor átkutatták a ruháit, pénzét s értéktárgyait megtalálták, a személyazonosságát azonban nem tudták megállapítani, mert mint utóbb kiderült, a ruha zsebében talált okmányok hamisítványok.

Az újabb nyomozás során sikerült megállapítani az áldozat személyazonosságát. Kiderült, hogy a parkban meggyilkolt embert Zastavnikovics Ivánnak hívják, zagrebi kereskedelmi utazó volt, aki január óta lakott Stefanovics álnév alatt Ljubljanában. A rendőrség felkutatatta Zastavnikovics lakását és kiállgatta háziasszonyát is, aki érdekes vallomást tett. Elmondotta, hogy lakója különös ember volt. Egész nap otthon ült, annak ellenére, hogy hivatalnoknak mondotta magát. Külsejét állandóan változtatta, hol szakállt növesztett, hol megborotvátkozott, néha szemüveget is viselt és az volt a benyomása, hogy lakója valaki elől bujkált.

A rendőrség most tovább folytatja a nyomozást a titokzatos gyilkosok felkutatására

HIREK

VÁROSI SZÍNHÁZ. Csütörtök, március 20-án a királyi gárdazenekar hangversenye Hauser Endre hegedűművész közreműködésével a Dobro Dalo javára.

Jegyek kaphatók az összes jótékony egyesületeknél, a színházi pénztárnál, a Jedinstvo és Maričić i Janjović könyvkereskedésénél.

*

— Az igazságügyminiszter visszaérkezett Beogradba. Beogradból jelenti az Avala: Dr. Srskić Milan igazságügyminiszter Bogdanović kabinetfőnök kíséretében Zagreből, ahol a prágai ünnepekről visszatérőben egy napot tartózkodott, csütörtök reggel Beogradba érkezett.

— A földművelésügyi miniszter befejezte inspekciós körútját. Beogradból jelenti az Avala: Dr. Franzen Oton földművelésügyi miniszter a szávai és vrházi térségekben tett inspekciós körútról csütörtökön visszaérkezett a fővárosba.

— Hivatalvizsgálat a becskerekai városházán és a rendőrségen. Becskerekéről jelenti: Antula Dragomir becskerekai kerületi inspektor széteskőről hivatalvizsgálatot tartott a becskerekai városházán, a városi adóhivatalban és a rendőrségen. A kerületi inspektor mindegyik alaposan felülvizsgálta az egyes hivatalok működését, a hivatalvizsgálat három napig tartott.

— Fogadóest a szuboticei hadosztályparancsnoknál. Radoszávyevic Milan tábornok, a tiszamenti hadosztály Szuboticeban székelő parancsnoka, csütörtökön délután hat órakor a Tiszti Otthon dísztermében fogadást rendezett és teát adott a meghívott vendégek tiszteletére. A teacstén nagyszámu előkelő közönség és a helyőrség magasabb rangú tisztjei vettek részt. Megjelentek a fogadáson Dokics Djura tábornok, a noviszadi hadseregparancsnokság vezetője nejevel, Sztajic Sztaja tábornok, Osztajic Szelimir polgármester nejevel és még sokan mások.

— Beogradba helyezték a szuboticei csendőrség parancsnokát. Jovanovic Ivan csendőrnagyot, a szuboticei kerületi csendőrség parancsnokát Beogradba a csendőrség főparancsnokságához helyezték át. Jovanovic Ivan a jugoszláv csendőri tiszti kar egyik legképzetesebb tagja és különösen a szakoktatás terén szerzett kitűnő nevet magának. Jovanovic öt éven keresztül teljesített szolgálatot Szuboticeban, ahová Zagreből helyezték. Felelősségteljes szolgálatában egyesített tudta a szigorú fegyelmet, a megértő tapintattal. A rokonszenves modoru, népszerű csendőrtiszt távozását nemcsak tisztársai sajnálják, hanem a lakosság legszélesebb rétegei körében is mély sajnálatot kelt távozása. Tisztársai, barátai és tisztelői a Tiszti Otthonban jövő héten bucsulakomát rendeznek a tiszteletére.

— A moravai bán meglátogatta a piroti bombamerénylet sebesültjeit. Pirotból jelenti: Nesztrovic Jovan moravai bán csütörtökön reggel Pirotha érkezett és a kórházban meglátogatta a bombamerénylet sebesültjeit, akiknek átadta Őfelsége Alekszandar király és Zsivkovic Petár miniszterelnök jókívánatait és pénzdíjazásokat osztott ki közöttük. A bán a kórházból a National-szállóba ment és megtekintette a merénylet színhelyét, majd az esti vonattal visszatért Nisbe.

— A szuboticei közigazgatási bizottság ülése. Osztoics Szelimir szuboticei polgármester hétfőn délután négy órára összehívta a városi közigazgatási bizottság rendes ülést. A közigazgatási bizottság ülésén folyó ügyeket tárgyalnak.

— Válságosra fordult dr. Laginja volt horvát bán állapota. Zagreből jelenti: Dr. Laginja volt horvát bán állapota válságosra fordult. Dr. Laginja, aki csak nemrégiben épült fel súlyos betegségéből, újból ágyank dől és táplálékot sem tud magához venni. A volt bán felgyógyulásában nem bíznak a kezelőorvosok.

— Nagy árztthanás a liverpooli gabonapiacon. Liverpoolból jelenti: A gabonahatáridőpiacon szerdán újabb katasztrófális beszmozgalom söpört végig. Az árfolyamok — különösen a buzapiacon — olyan mély pontra zuhantak vissza, amilyenre már évtizedek óta nem volt példa. A márciusi buza szerdai 6 shilling 11 pennyre jegyzése még az 1914. évi átlagárfolyamot sem érte el. Az utolsó négy nap alatt az áresés 9 pennyre, azaz méterhátszánként 23 dinárra rug. Az újabb nagy árzuhanást az a körülmény idézte elő, hogy az uszó gabona mennyisége nagyarányu gyarapodást tüntet fel az előző kimutatásokkal szemben. A piacon ismét az orosz export növekedéséről terjedtek el hírek.

— A német birodalmi bank lemondott elnöke meghívást kapott Törökországba. Berlinből jelenti: Dr. Schacht, a német birodalmi bank elnöke a csütörtöki lapok közlése szerint meghívást kapott Kemal pasától, a török köztársaság elnökétől, hogy vegyen részt az új török állami jegybank megalakításában. A lemondott bankelnököt már a múlt évben is meghívta a török kormány, de akkor Schacht nem tehetett eleget a meghívásnak, mert hivatalos állása miatt nem maradhatott huzamosab ideig távol Berlintől.

— Tizenötmillió dinár kereseti és forgalmi adót vetettek ki a szombori és apatini járásra. Szomborból jelenti: A szombori adóigazgatóság területén befejezték a kereseti és forgalmi adókievéteket. Összesen létezer adófizetőnek vetették ki az adóit és a kivetett adók összege tizenöt millió dinárt tesz ki. Az adókievéteket ellen eddig kétezer felebbezték adtak be.

— Dr. Taranovszki Todor beogradi egyetemi tanár előadása Szuboticeban. Dr. Taranovszki Todor, a beogradi egyetemi rendes tanára március 16-án délután hat órakor előadást tart a szuboticei városháza közgyűlési termében. Az előadás címe: »Marx szociálcimetele és a szovjet ügyei«. A neves professzor előadása iránt nagy érdeklődés nyilvánul.

— Az új albán kormány bemutatkozása a parlamentben. Tiranából jelenti az Avala: Vangyeli Evangeli, az új albán miniszterelnök kormányva a parlament csütörtöki ülésén mutatkozott be. Vangyeli Evangeli felolvasta a kormánynyilatkozatot, amely hangsúlyozza, hogy Albánia úgy a nagyhatalmakkal, mint szomszédállamokkal barátságos viszonyt akar fenntartani. A belpolitikát illetően a kormánydeklaráció rámutat arra, hogy a kormány első és legfontosabb kötelességének tartja az agrárreform végrehajtását és ebből a célból agrárbankot fogna alapítani, amely a technikai lebonyolítást fogja intézni. A kormánydeklarációt a parlament egyhangulag elfogadta.

TÖZSDE

Zürich, március 13. (Zárlat.) Beograd 9.12 háromnegyed, Páris 20.23, London 25.13 és fél, Newyork 516.95, Brüsszel 72.02 és fél, Milánó 27.08 háromnegyed, Madrid 63.80, Amsterdam 207.30, Berlin 123.32 és fél, Bécs 72.01, Szófia 3.74 és fél, Prága 15.32, Varsó 58.35, Budapest 90.34, Bukarest 3.07.

Zagreb, március 13. (Zárlat.) Stockholm 1518.33—1522.33, Páris 220.72—222.72, London 275.08—275.88, Newyork 56.46—56.66, Zürich 1094.40—1097.40, Milánó 295.79—297.79, Amsterdam 2272.50 áru, Berlin 1350.50—1353.50, Bécs 796.53—799.53, Prága 167.39—168.19, Varsó 6.26—6.30, Budapest 988.37—991.37.

Szombori terménytőzsde, március 13. Buza bácskai 77-es 187.50—192.50, 78-as 192.50—197.50, szlavóniai 172.50—177.50, szeremégi 182.50—187.50, tiszai slepp 192.50—197.50, rizs 125—130, zab 125—130, tengeri 80—85, száritott tengeri 90—95, korpá 75—80, liszt 0-ás 330—340, 2-es 3003—10, 5-ös 230—240, 6-os 165—175, 7-es 130—140, 8-as 85—90. Irányzat: lanya.

Noviszadi terménytőzsde, március 13. Buza bácskai 77 kilós 190—192.30, 78 kilós 192.50—195, felsőbácskai 78 kilós 192.50—195, hajó Tisza 78 195—200, felsőhánati 78 kilós 190—192.50, szeremi 76 kilós 177.50—180, szeremi 77 kilós 182.50—185. Árpa: bácskai és szeremi 63—64 kilós 110—115, Zab: bácskai és szeremi 125—130, Tengeri: bácskai és szeremi gar. minőség 80 82.50, bácskai és szeremi hajó 80—82.50, bácskai és szeremi IV. 82.50—85, bácskai és szeremi és V. 85—87.50, bánati 75—77.50, bánati hajó 80—82.50, Liszt: 0gg és 0g 325—335, 2-es sz. 285—295, 5-ös sz. 230—240, 6-os sz. 172.50—187.50, 7-es sz. 130—135, 8-as sz. 90—95. Korpá: bácskai, szeremi és bánati juttasásokban 75—80. Irányzat: lanya. Forgalom: 212.

Budapesti gabonátőzsde, márc. 13. (Zárlat.) Készárúpiac, irányzat: lanya. Buza 77 kilós tiszavidéki 22.20—22.50, felsőtiszai 20.10—20.25, fehérmegyei 19.05—19.20, pestvidéki 19.20—19.35, Buza 78 kilós tiszavidéki 22.55—22.75, felsőtiszai 20.30—20.45, fehérmegyei 19.30—19.45, pestvidéki 19.40—19.55, Buza 79 kilós tiszavidéki 22.85—23.10, felsőtiszai 20.50—20.70, fehérmegyei 19.50—19.65, pestvidéki 19.60—19.80, Buza 80 kilós tiszavidéki 23—23.20, felsőtiszai 20.65—20.80, fehérmegyei 19.65—19.80, pestvidéki 19.70—19.95, Rozs pestvidéki 10.75—10.90, másszármasú 14—14.50. Árpa takarmány I. 17.25—19.25, sör felsőmagyarországi 13—13.50, Tengeri morzsol 10.65—10.85 pengő. Árak 100 kilónként, budapesti fuvarparitás értendők.

Budapesti sertés- és vágómarhavásár, március 13. Felhajtás 220 darab sertés. Irányzat: Zsirtsertés I. urasági nehéz páronként 168—170 (171), szedett közép zsirtsertés 162—170 (171), zsír nagyban 178—190, szalonna 3 darabos táblás sózott 160, négydarabos 150. Vágómarhavásár. Felhajtás 1673 darab. Irányzat: lanya. Árak: ökrök tarka I. 96—112, magyar tarka I. 96—104, tehén tarka I. 88—104, bika tarka I. 92—100 fillér, kilogrammonként.

Chicago terménytőzsde, március 13. Középfolyamok (zárójelben az előző napi zárlat): Buza március (105.25) 103 ötnyelcad, május (109.25) 108, július (103.625), szeptember 105 ötnyelcad, Tengeri március (75.375) 79 ötnyelcad, május (80) 81, ötnyelcad, július (81.50) 82 és fél.

Liverpooli terménytőzsde, márc. 13. (Zárlat.) Buza március (sh. 6.11 d.) sh. 7.0 és fél d, május (sh. 7.2 egynegyed d.) sh. 7.3 háromnegyed d, július (sh. 7.3 háromnegyed d.) sh. 7.5 d.

Schmoll Pasta

patentnyitóval

legjobban bevált cipőkrém

Öt színben.

Divatcipőkhöz fehér Schmoll-paszta.

— Nyugdíjazás. Szomborból jelenti: A pénzügyminiszter Török Sámuel szombori pénzügyigazgatóságot főtisztviselőt saját kérelmére egészségügyi okokból nyugdíjazta. Török Sámuel huszonnyolc évig működött a szombori pénzügyigazgatóságon és felelősségteljes megelégedésre működött.

— Ecetsavtermelők konferenciája Beogradban. Beogradból jelenti az Avala: Az ecetsavtermelők országos egyesülete március 15-ikén a gyáripari kamara helyiségeiben konferenciát tart.

— Súlyosan megbetegedett két jugoszláv püspök. Zagreből jelenti: Dr. Jeglies Bonaventura ljubljani hiercegpüspök vasárnap meglátogatta dr. Darlin mari-bori püspököt, akinek hirtelen rosszul lett. Azonnal hazautazott, de rosszullete csak fokozódott. A püspök állapota súlyos. — Szonji jelentés szerint dr. Marusics Joszip szenji püspök szintén súlyosan megbetegedett. Dr. Marusics Joszip csütörtökön felvette az utolsó kezet és elbúcsuzott környezetétől.

— A szuboticei rendőrség felhívása az autó- és motorkerékpártulajdonosokhoz. A szuboticei rendőrség utoljára és nyomatékosan felhívja azokat az autó- és motorkerékpártulajdonosokat, akik járművel még nem jelentkeztek felülvizsgálatra, hogy március 14-ikén okvetlenül jelenjenek meg a kisbajmoki rendőrlaktanyában. Aki a rendelkezés nem tesz eleget, attól megvonják a hajtási engedélyt. Ugyanezek felhívja a rendőrség a soffőrjelölteket, hogy a soffőrvizsga letétele végett ugyanakkor jelenjenek meg a kisbajmoki rendőrlaktanyában.

— A becskerekai cukorgyár részvénytársaság közgyűlése. Becskerekéről jelenti: A becskerekai cukorgyár részvénytársaság a napokban tartotta meg tizenkilencedik évi rendes közgyűlést a vállalat beogradi központi helyiségében. A közgyűlésen gróf Csekonics Sándor elnököt és megjelent Zebics Milorad a kereskedelmi miniszterium osztályfőnöke, mint kormánybiztos is. Az igazgatóság jelentése után ismertették a cukorgyár mérlegét, amely szerint az 1929. üzleti évet 22,099.119 dinár tiszta nyereséggel zárták, ami a részvények mai árfolyamát tekintve, nyolc százalékos kamatozásnak felel meg. A felmentvény megadása után a közgyűlés hozzájárult a nyereségnek az indítványozott módon való felosztásához. A közgyűlés köszönetét fejezte ki az igazgatóságnak, majd a felügyelőbizottság újból való megválasztása után az igazgatóság új tagjává választották Lederer György, esőkei nagybirtokost.

— Megölte az apját — hat hónapot kapott. Pancsevórol jelenti: Érdekes tárgyalás volt kéden a pancsevói törvényszék előtt. A büntetőtanács olyan bünyvet tárgyal, amely rendes körülmények között a lehető leg súlyosabb büntetést vonja maga után. Egy tizenhétéves fiú tilt a vádlottak padján. Az ügyész: vádirata szerint a vádlott 1929 november 28-ikán felszível fejbévigáta édesapját, úgyhogy az nyomban meghalt. Az ügyész, tekintettel a vádlott fiatal korára, szándékos emberölés vétségével vádolta a tizenhétéves fiút, akinek a javára a bizonyítási eljárás során nyomatékos enyhítő körülmények merültek fel. A tanak egybehangzóan úgy vallottak, hogy az áldozat részeges, kötekedő természeti volt, aki gyermeket, köztük a tizenhétéves fiút állandóan ütötte-verte. Kerésztől szemlét sem adott a kis család létfenntartására, úgyhogy a legidősebb testvér, a tizenhétéves fiú volt kénytelen a szomszédoknál munkát vállalni, hogy kistestvéreinek élelmet vásárolhasson. Az ügyész vádbeszédében kijelentette, hogy bár súlyos bűnről van szó, a fiatalkorú vádlott mellett rendkívül sok körülmény szól, ezért kérte a bíróságot, hogy a lehető legenyhébb büntetést szabjon ki. A bíróság hosszabb tanácskozás után hozta meg ítéletét, amely szerint a vádlott fiatal korára való tekintettel és az enyhítő körülmények figyelembevételével hathavi fogházra ítéte. Az ügyész megnyugodott az ítéletben.

— **Március 20-ikán lesz Szombor város közgyűlése.** Szomborból jelentik: Szombor város közgyűlését a polgármester március 20-ikán délután négy órára hívta össze. A polgármesteri jelentésben kívül napirendre tűzték a Sztapári-uton levő városi föld parcellázási és eladási tervet. A városi tanács javasolni fogja, hogy a piaci árusok beton árusítóhelyeket építsenek. A közgyűlés javaslatot fog a belügyminiszterhez terjeszteni, amelyben anyagi támogatást kér a rendőrség részére. A javaslatban a városi képviselőtestület rá fog mutatni arra, hogy az egyes törvények jelentékeny terheket rónak a városokra, viszont az egyes adókról szóló törvény korlátozza a városok bevételét. A városi tanács indennitást kér a közgyűléstől. Ezenkívül még mintegy husz próbált ügy van napirendre tűzve.

— **Véres kugliparti.** Noviszadról jelentik: Szpevák Sámuel petrováci földműves kuglizás közben összevesztett barátjával, Selszki Ján gazdálkodóval, akit a súlyos kugligolyóval fejbévágott. A noviszadi törvényszék Szpevákot súlyos testi sértés vétségéért hathavi fogságra ítélte.

— **A görög parlament ratifikálta a görög-csehszlovák barátsági szerződést.** Athénből jelentik az Avala: A görög parlament szerdai ülésén ratifikálta a görög-csehszlovák barátsági szerződést.

— **A Jadranszka Sztrázsa szuboticiai szervezetének közgyűlése.** A Jadranszka Sztrázsa szuboticiai szervezete vasárnap délelőtt a városháza nagy tanástermében rendes évi közgyűlést tart. A közgyűlésen megválasztják az új tisztkart.

— **Halálozás.** Protics Mihajló szremszkarlovcei pravoszláv plébános a napokban nyolcvannégy éves korában elhunyt. Az elhunyt lelképásztort március 12-ikén temették el Karlovcin óriási részvét mellett. A temetésen megjelent a karlovcii gimnázium tanári kara és diáksága és nagy számu közönség. Az elhalt plébánosban Protics Márkó szuboticiai pravoszláv lelkész, Protics Szlavkó bácskibresztovaci pravoszláv plébános és Protics Zorka (Zvornik) édesapjukat gyászolják.

— **A téglagyárosok egyesületének vezetői a noviszadi kamara támogatását kérik.** Noviszadról jelentik: A dunahánsági téglagyárosok egyesületének ideiglenes vezetősége csütörtökön felkereste dr. Koszics Mirkót, a kereskedelmi és gyáripari kamara főtitkárát és arra kérték, hogy támogassa munkájában a téglagyárosok egyesületét és vegyen részt a március 23-ikán Noviszadon, a tőzsde nagytermében megtartandó nagygyűlésen.

— **Nagy tűz Szrbobrán határában.** Szrbobránból jelentik: Zurkovic Lázár szrbobráni községi esküdtnek a határában levő tanyáján szerdán délután kigyulladt egy szalmakazal, a lángok átterjedtek a széna és kukoricaszár boglyákra is és a közelben levő gazdasági épületekre. A tűz a főépület kivételével mindent elhamvasztott. A kár jelentékeny.

— **Fényes nappal elopták egy lakás teljes berendezését.** Becskerekéről jelentik: Vakmerő betörés történt Glogony délbánáti községben. Mahl Márton glogonyi földműves reggel elment a szomszéd faluba és estefelé tért vissza a házába. Mikor a lakásába bement, meglepetve állapította meg, hogy a lakásában egyetlen butordarab nincs. Ismeretlen betörő, aki a gazda távollétéről tudomást szerzett, világos nappal behatolt a lakásba és onnan mindent elvitte. A csendőrség erőlyes nyomozást indított a vakmerő betörés ügyében és a kihallgatásokból megállapította, hogy két ismeretlen ember kevéssel Mahl Márton eltávazása után kocsival állt meg a ház előtt, kinyitották a lakást és mindent kihordtak belőle. Mindenki azt hitte, hogy az idegenek Mahl Márton megbízásából járnak el, mert azt fel se merték tételni, hogy a nyilvánosság előtt lopjanak. A csendőrség a kapott személyleírás alapján nyomában van a tetteseknek.

— **Vámhivatakat állítanak fel Bledben.** Beogradból jelentik az Avala: A pénzügyminiszter legutóbb elrendelte, hogy Bledben a jeszenicai fővámhivatal kirendeltséget állítson fel. A bledi vámhivatal kizárólag az utasközlekedéssel összefüggő vámműveleteket fogja végezni.

— **Eltűnt egy oszjeki asszony kisgyermekével.** Oszjekéről jelentik: A napokban megjelent az oszjeki rendőrségen Beck Jakab kereskedő és bejelentette, hogy felesége és két éves gyermeke nyomtalanul eltűnt. Beckné az utóbbi időben beteges volt és több ízben olyan kijelentéseket tett, hogy végezni fog magával, de gyermekét is magával viszi a halálba és félt, hogy ezt a fenyegetését most beváltotta. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Nagysikerűnek ígérkezik a szuboticiai cionista-egyesület purim-estéje.** A szubotici cionista-egyesület szombaton este a Lloyd helyiségeiben nagy számban jelmezes purim-estélyt rendez, amely iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg az egész városban. A rendezőség számos meglepetést tartogat a közönség számára és mindent megtesz annak az érdekében, hogy a vendégek jól szórakozzanak.

— **Verkedésért három hónap.** Noviszadról jelentik: Zsula Györgye negyvenhat éves szvetimihajlói földműves a múlt év augusztus 2-ikán ittas állapotban a község házában botal megtámadta Svera Péter gazdálkodót és eltörte a karját. A pansevoii törvényszék Zsulát háromhavi fogságra és hatszáz dinár pénzbüntetésre ítélte. A noviszadi felelhetési bíróság csütörtökön az ítéletet helybenhagyta, a hatszáz dinár pénzbüntetést azonban eltörölte.

A száj- és garatüreg

a legveszélyesebb út, amelyen át a betegségek okozók szervezetünkbe kerülhetnek. A száj- és garatüreg ragályos megbetegedései ellen a jóízű dr. Wander-féle

ANACOT-PASTILLÁK

nyújtják a lebiztosabb védelmet. Órizzunk azonban olyan készítményektől, amelyekkel mostanában az Anacot-pasztillákat utánozzák.

— **A beogradri operett társulat vendégszereplése Becskereken.** Becskerekéről jelentik: A beogradri operett társulat igazgatósága tárgyalásokat folytat a becskeréki Szokol-egyesület vezetőségével a társulat becskeréki vendégszereplése tárgyában. A társulat a tárgyalások folyamán kifejtette, hogy négy estén át szándékozik Becskereken vendégszerepeltetni és a Carevicset, a Hollywoodi lakodalmat, a Zenebonát és a Cirkuszhercegnőt fogják előadni. A tárgyalások kedvező mederben haladnak előre és valószínű, hogy a beogradri társulat, amely nemrég Szuboticán és Kikindán nagy sikerrel vendégszerepelt, még március hó folyamán Becskereken is bemutatkozik.

— **Ne kinozzuk az állatokat.** Becskerekéről jelentik: A becskeréki állatvédő egyesület beadványban fordult a becskeréki rendőrséghez, amelyben arra hívja fel a figyelmet, hogy Becskereken rendszeresen kinozzák az állatokat. Elmondja többek között az állatvédők memorandumja, hogy a halat a piacról drótra fűzve viszik haza a háziasszonyok, amivel nagy károkat okoznak a halaknak. Azt kívánja az állatvédő egyesület, hogy a rendőrség rendelje el, hogy az élő halat csak kosárban vagy az uszonyánál fogva lehessen vinni az utcán. Ugyancsak panasz tárgyává teszi az egyesület, hogy a csirkéket, libákat, kacskákat vagy egyik szárnyuknál vagy lábuknál fogva viszik haza a piacról, miáltal nagy szenvedést okoznak a baromfiaknak, holott ha a baromfit a karra fektetve szállítanák, az az állatoknak semmi fájdalmat nem okoznának. Végül azt panaszolja a beadvány, ami állatvédők régi panasza, hogy a kocsisok az utcán sokszor kegyetlenül ütökdövelik a lovakat. Az állatvédők a rendőrség intézkedését kérik az állatkinzások megakadályozására.

— **Három kívánság.** Több nagyon különböző emberhez azt a kérést intézték, mondják el három, szívük mélyén fekvő kívánságukat. A válaszok nagyon különbözőek voltak. Egy negyven éves tudós pár évi börtönt kívánt, meg tudományos eszközöket és könyveket, hogy nyugodtan dolgozhassék, egy bankár azt kívánta, hogy hónapokig ne halljon telefoncsengetést és emellett filmrendező szeretne lenni. Egy tizennyolc éves gépíró minden este táncolni szeretne és soha többé nem gépelni. Bájos dolgokat kívánt egy három éves kislány. Először azt, hogy ne haljon meg senki, másodszor egy olyan ágyat, amilyen édesapjának van és harmadszor szárnyakat vagy repülőgépet. Erről közül érdekes sorokat a Tolnai Világlapja új száma, amely rendkívül változatos tartalommal jelent meg. Nagyon érdekesek a népszerű képeslapban a »Röntgenszemű ember« jellomrajzai. A »Röntgenszemű ember« a Tolnai Világlapja minden olvasójának fényképe után jellomrajzokat készít teljesen díjtalanul. Egyes szám ára 12 dinár. Kapható minden újságárúsnál. Előfizetés ára negyedévre 130 dinár a Jitterianál Szuboticán.

— **Börtönre ítélték a szrbobráni betörőket.** Noviszadról jelentik: A törvényszék csütörtökön tárgyalta Radonics Jován pincér és Böszörményi Péter borbély szrbobráni lakosok hünerét. Radonics és Böszörményi január 18-ikán este az egyik szrbobráni vendéglőben mulattak, de amikor fizetésre került a sor, kiderült, hogy nincs pénzük. A két vendég arra kérte a vendéglőt, hogy legyen türellemmel, pár perc múlva visszajönnek és kifizetik a tartozásukat. A két fiatalember husz perc múlva visszatért, kiegyenlítették tartozásukat és egy másik vendéglőbe mentek, ahol folytatták a mulatozást. A rendőrségnek még az éjszaka folyamán jelentették, hogy betörők jártak Pavics Szlavkó kereskedő üzletében, ahol feltörték a kasszát és 2400 dinár készpénzt elloptak. A reggeli órákban a rendőrök a község határában két ittas emberre lettek figyelmesek, akik kalapjukkal a közeledő vonat felé integettek, jelezve, hogy álljon meg. A rendőrök igazolásra szólították fel a gyanús viselkedő embereket, akikről kiderült, hogy ők követték el a betörést. A noviszadi törvényszék Radonics Jovánt kétévi, Böszörményi Pétert pedig kétévi és hathavi börtönre ítélte.

— **A Narodna Banka igazgatósági ülése.** Beogradból jelentik az Avala: A Narodna Banka igazgatósága pénteken ülést tart. Az ülésen folyó ügyeket tárgyalnak.

— **Galambposta a beogradri pánszláv szokolünnepen.** Beogradból jelentik az Avala: A beogradri pánszláv szokolünnepség rendezőbizottsága érdekes pontot iktatott a programtervezetbe. A rendezőség érinkezésbe lépett a csehszlovák postagalambtenyésztők egyesületével abból a célból, hogy a beogradri ünnepek tartására megfelelő számu postagalambot engedjenek át. Beograd és az egyes csehszlovák városok között az ünnepek tartama alatt postagalambokkal fogják lebonyolítani a levélpostaforgalmat.

— **Időjárás.** Inkább derült idő várható éjjeli fagyval, nappal kisebb hőemelkedéssel.

— **Huszonégy órai harrikádharc után agyonlőtte magát a vérengző allaleyi építőmester.** Párisból jelentik: Az ollaleyi véres tüzharc szerdán este véget ért. Mint ismeretes, egy építőmester, aki rálőtt konkurenserre, a csendőrök elől albarrikádozta magát és kedd este óta állandó tüzharcban volt a csendőrökkel. Szerdán estefelé, amikor már látta, hogy nem tudja magát tovább tartani, felgyújtotta házat és azután agyonlőtte magát.

— **Megmérgezte magát egy gyakovói asszony.** Gyakovórol jelentik: Pislá Károly gyakovói szabómester felesége ecetsavval megmérgezte magát. Mire tettét észrevették, halott volt.

— **Tűz egy noviszadi mernők lakásában.** Noviszadról jelentik: Csütörtökön délután három óra tájban jelentették a noviszadi tűzoltóságnak hogy Vidák István mernők Sztreljacska ucca 7. szám alatti lakásán tűz ütött ki az egyik szobában. A kivont tűzoltók hamarosan eloltották a szohatüzet, de egy szekrény a bennelevő ruhaneműekkel együtt tízezer dinár értékben elpusztult. Megállapították, hogy a tüzet a kályhakészítő munkások gondatlansága idézte elő, akik próbafűtést rendeztek és nyitvahagyták a kályha ajtaját, ők pedig eltávoztak.

— **A becskeréki Jadranszka Sztrázsa vezetőségének alakuló ülése.** Becskerekéről jelentik: A becskeréki Jadranszka Sztrázsa a múlt héten választotta meg vezetőjét. A megválasztott vezetőségi tagok szerdán tartották első ülésüket, amelyen megválasztották a tisztkart. Elnök lett Milicevic Péra vasuti osztály-mernők, alelnök dr. Petrovics Dragutiné, titkár Jovanovic Györgye Járásbíró, pénztárnok Szirotanovic Szlobodán banktisztviselő. A Jadranszka Sztrázsa tartományi szervezete március 30-ikán tartja rendes közgyűlést, amelyre máris sokan bejelentették részvételüket Bánát és Bácska területéről.

Csuzos és reumás betegek

Csuzi a TOGAL szabadított meg elviselhetetlen fájdalmaitól!

Proposch b.-i iskolaigazgató felesége írja:

Évek óta csuzban szenvedek. Az elmúlt évben a fájdalmak annyira elhatalmasodtak, hogy heteken át a szobát kellett őriznem. Nem volt gyógyszer, amely fájdalmaimat enyhítette volna, csak a TOGAL hatott azonnal. Nemcsak a nagy fájdalmak szűntek meg, hanem végtajaimat is sokkal jobban tudtam mozgatni. Mindent egyhevéve: »A TOGAL« a legkiválóbb szer. Őt is biztosan meggyógyítja a TOGAL. A TOGAL természetes módon eltávolítja a betegséget okozó anyagokat a szervezetből. Alaposan gyógyítja a csuzt, reumát, isiást, spanyolnáthát, a meghülésből származó betegségeket, ideghajokat, fejfájást. Szavatolunk az azonnali hatásért és a teljes ártalmatlanságért. Saját érdekében tegyen próbát az eredeti TOGAL-lal. TOGAL-tabletták minden gyógyszerárúsnál kaphatók. Ha valahol kivételesen nem lenne raktáron, a leggyorsabban beszerezhető. Ára 18 dinár.

Csuzos, köszvényes fájdalmaknál

idegzsabánál, meghülésből eredő szagatásoknál, kimerültségnél, nehéz betegségek utáni lábadozásnál a fájó tagok bedörzsölése, kengetése, makacsabb esetekben pedig hosszantartó, erőteljes gyúrása (masszázsa) a valódi

DIANA sóborszesszel

gyors enyhülést hoz a szenvedőknek, csillapítja, majd rövidesen megszünteti a fájdalmakat; felrússítja a vérkeringést; a bört egészségös működésre serkenti és az egész közérzést előnyösen megváltoztatja. Kapható minden gyógyszerárúsnál, drogériában és a jobb üzletekben. — Kis üveg ára 10 dinár, közepéngyságu üvegé 26 dinár, nagy üvegé 52 dinár.

Ügyeljen a »Diana« névre és óvakodjék értéktelen utánzatoktól!

Ha valamely gyógyszerárúsnál vagy drogériában nem lenne a »Diana« sóborszesszel kapható, küldjön nekünk 50 dinárt és bérmentve kap fölünk 5 kis üveget.

Jugoszláviai főlerakat:

JUGOFARMACIJA D. D. ZAGREB

— Felmentettek a sikkasztás vádjá alól egy közlégi pénztáros. Beeskerekéről jelentik: A beeskerek törvényszéken csütörtökön tárgyalták Sijagi János szlovacki közlégi pénztáros bűnügyét. Sijagit az államügyészség kétféle hivatali sikkasztással vádolta, mert a vádirat szerint 1926-ban száz dinárt, néhány hónappal később pedig ötszáz dinárt elsikkasztott. A bíróság a tanúk kihallgatása után Sijagit felmentette azzal az indoklással, hogy a vádak nem bizonyultak be.

— Átfejezések. Beeskerekéről jelentik: Az igazságügyminiszter Raikovic Szimát, a banatszki karlováci járásbíró vezetését ugyanilyen minőségben a jásatómicsi járásbíróhoz, Komalin Milenko jásatómicsi vezető járásbíróhoz Banatszki karlováca helyezte át.

— Mellészurta vetélylőrsőt egy melencei muzsikuskigány. Beeskerekéről jelentik: Véres veredések történt Melencén. Rác János muzsikuskigány összerokedett vetélylőrsővel Rácics Szvetozár földmivesével, akit késével mellészurta. Rácicsot beszállították a kórházba, Rác ellen pedig megindították az eljárást.

Ha meg akar szabadulni gyomor-, máj- és epebántalmaitól, görcsöktől, hányingertől, émelygéstől, rendetlen székeléstől, akkor használja a világhírű és biztos gyógyhatású **Illatos növénykivonatot és gyomor-, vértisztító labdacsokat**

Mindkettő postán szállítva 45 dinár.
Kapható valódi minőségben csak
Sima T. Joanovic gyógyszerésznél, Debaljaca 10

— Előadás a relativizmusról Beeskereken. Beeskerekéről jelentik: Érdekesnek ígérkező előadás lesz vasárnap este Beeskereken, a vármegyeház nagytermében. A beeskerek szerb Népegyetem rendezésében Jančo Antal, a tudós beeskerek kórházi lelkész tart előadást a relativizmusról. Az előadás címei a következők: A mindenség fogalma Einsteinig. A fény terjedése és az éter szerepe. Hiányok Kepler törvényében és Newton elméletében. Az előadást nagy érdeklődés előzi meg.

— Purim-bál Noviszadon. Noviszadról jelentik: A noviszadi zsidó nemzeti szövetség szombaton, este fél kilenckor nagyszabású purimbált rendez, a Szloboda nagytermében. A bált tartalmas és szórakoztató műsor nyitja meg. Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— Négyhavi fogházra ítélték veredésért egy melencei földmivest. Beeskerekéről jelentik: A beeskerek törvényszéken csütörtökön tárgyalták Iszakov Gyura melencei földmives bűnügyét. Iszakov ellen súlyos testi sértés vádjával indult eljárás, mert veredések közben úgy megütötte Sztankov Kosztát, hogy annak karja eltört. A bíróság a vádlottat négyhavi fogházra ítélte.

— Egyhavi fogház helyett hatszáz dinár pénzbüntetés. Noviszadról jelentik: A noviszadi felebbviteli bíróságon szerdán tárgyalták Usijak Jahn harminchét éves szilbasi földmives bűnügyét, aki ellen az ügyészség súlyos testi sértés büntetése miatt emelt vádat. Usijak Jahn 1926 június tizenhatodikán veszekedés közben úgy arcul ütötte öccsét, Usijak Zurát, hogy az az ütést követően több héten belül gyógyuló súlyos sérüléseket szenvedett. A noviszadi törvényszék a szilbasi földmivest egyhavi fogházra ítélte. A felebbviteli bíróság megváltoztatta az ítéletet és Usijak Jahnt hatszáz dinár pénzbüntetésre ítélte.

— Ritka vadászszákmány. Vrsacról jelentik: Bulman Péter és Endresz János erdőkerülők a mesici zárdai tulajdonát képező erdőben kutyáik segítségével egy gyönyörű vadmacska példányt fogtak élve. A Vrsaci Vadvédő Társaság a ritka, szép állatot a zagrebi állatkertnek ajánlotta fel.

TEKINTSE MEG Sinos Fial butorklálítását, Subotica, Aleksandrova ul. 6.

— A katonakötelesek jelentkezése. Szubotica város katonai ügyosztálya közli, hogy az 1910-ben született katonakötelesek listája elkészült és március hó 16-ikától 31-ikéig megtekinthető az ügyosztály helyiségeiben (városháza 136. számú szoba). Felhívjuk a katonakötelesek hozzátartozóit, hogy személik meg a listát és ha úgy találják, hogy az anyagi viszonyaikra vonatkozó adatok hibásak, még idejében tegyék meg az intézkedéseket és szerezzék be a szükséges bizonyítékokat, hogy a hibákat kijavítsák, valamint hogy a vidéken tartózkodó katonakötelesek hozzátartozóikat értesítsék, hogy azok a sorozó bizottság előtt idejében megjelenhessenek, mert az elmaradó katonaköteleseket a törvény értelmében háromévi szolgálat, valamint adófelelőssel fogják sújtani. Jelentkezni kell az 1910 évfolyambeliek közül azoknak is, akik eddig még sehol sem jelentkeztek a hadkötelesség szabályozása végett, továbbá azoknak az 1911 és az 1912 évfolyambelieknek, akik még nem voltak sorozásan. Az 1898, 1899, 1900, 1901, 1902, 1903, 1904, 1905, 1906, 1907, 1908 és 1909 évfolyambeliek közül azoknak kell jelentkezniük, akik eddig nem voltak sorozásan, vagy ha voltak is, de még nem szolgálták le idejüket. Jelentkezési határidő 1930 március 31.

— Nagy gyűjtési akciót rendeznek Beeskereken az elsüllyedt Daksza hajó áldozatainak hozzátartozói és a franciaországi árvízáldozatok segítésére. Beeskerekéről jelentik: Az összes beeskerek jótékonyági egyesületek vasárnap délelőtt együttes konferenciát tartanak a polgármesteri hivatalban. A konferenciát a Jadranszka Sztráza beeskerek szervezte hivatalos és azon az elsüllyedt Daksza hajó áldozatainak hozzátartozói részére, valamint a franciaországi árvízáldozatok részére nyújtandó segélyezés módozatait tárgyalják meg. A konferencia elé azt a javaslatot fogják terjeszteni, hogy az összes jótékonyági egyesületek indítsanak nagyarányú együttes gyűjtési akciót a kettős humánus cél elérése érdekében.

— Szokolihírek. A Szokol-egyesület szubotici szervezetének vezetősége közli: Azok a szokolisták, akik részt akarnak venni a noviszadi zsupai szleten, legkésőbb március 16-ikáig jelentkezzenek Kovacsics, vagy Vujkovic szokolistánál, ahol a beogradi szletre vonatkozó bejelentések is eszközölhetők. — A szubotici szokolisták nyilvános tornagyakorlatát pünkösdkor, június 8-ikán tartják meg. — A szubotici Szokol szervezetnek vezetősége a következő: Sztarešina: Petrovic Koszta mérnök, helyettese: Vujics Radomir, kultúrelőadó: Rajics Nenad, titkár: Kovacsics Janko, intéző: Vujkovic Blasko, helyettese: Pilics Ozren; választmányi tagok: Gregorics Franyo, Pilics Ozren, Mitrovics Milivoj, Ivanovic Jelenko, Krejcsik Bogoljub, Udicki Szvetozár, Lepedat Mara, Gyorgyevics Gyorgye, Hadzsi-Kosztics Kcszta, helyettesek: Gubics Kálmán, Mazics Andrija, Zvekiics Zagorka, Birsza Iván, Jovics Dusán, Vrba Joszíp, Teics Lázár, Gyorgyevics Jován; revízióbizottsági tagok: dr. Matijevecs Sztipán, Mandics Nikola, Pendzics Gyurica, Zvekiics Szever, dr. Popovic Radomir, helyettesek: Romics Vinko, Krnajszi Milivoj, Megyanszki Milán, Szimics Száva, Radák Antun; zsupai bizottság tagjai: Mikics Alekszandar és Tumbász Luka; a szokolovác felügyelőbizottsága: Krnajszi Milivoj, Jovics Dusán, Zvekiics Szever, Pilics Ozren és Rakics Zsárko; vizalmi bizottsági tag: Vrba Joszíp; a zenekar rendezője Krejcsik Bogoljub; pénztárnok Mitrovics Milivoj, helyettese Birsza Iván; zászlósok: Mijatov Gavro és Gyurgyevics Jócó, a gimnáziumi Szokolana garderóbjának felügyelője Milnovics Franyo, Aleksandrova-ucai iroda szolgálatja Zsivkovic Miladin, a szokolovác ruhatárosa Kujundzics Véo.

Agyvértóadás, szívszorogás, nehéz lélegzés, félelemérzés, idegesség, migrén, lehangoltság, álmatlanság a természetes »Ferenc József« keserűviz használata által igen sokszor megszüntethetők. Tudományos megállapítások megerősítik, hogy a Ferenc József viz a makacs székszorulás mindenféle jelenségeinél a legjobb szolgálatot teszi. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben 13

SZINHÁZ

Knez Igor

A beogradi opera előadása a Városi Színházban

A fővárosi operatársulat a szubotici vendégszereplés második estéjén Borodin *Knez Igor* című dalművét mutatta be új primadonnával és részben új szereplőkkel. A látványos opera szövegkönyvét Borodin, Murszovszkij és Rimzski, — Korzakov legnagyobb riválisa és az orosz zene reneszánszának, ha nem is Michelangelója, de legalább is Beltraffiója, széles dimenziók között ömlő, drámai erővel motivált és tartalmas muzsikával keltette hosszú színpadi életre. A komor és sokszor pathetikus magasságokban kalandozó hősköltelemény szerű cselekmény a zene kifejező eszközeitől is megköveteli a páthosz tömör és sokszor kissé ríkió formanyelvét, Borodin azonban dicséretes ökonomiával és biztos zenei ízléssel mozog a kísértések Scyllái és Gharybdisei között. Pillanatra sem válik dagályossá, seholsem unalmas és pathosát is mindig a kellő pillanatban szordínozza meleg, szívvel csinált és szívezzsóló lírával. Mindent összevetve a Knez Igor partitúrája, ha néhol erősen közeledik is a klasszicizmushoz, mindvégig érdekeltő, stílusosan hangszerezett tömör és magas érzelmi hőfokon hevült operamuzsika, abból a fajtából, amely elveti ugyan a pillanatnyi hatások olesó instrumentumait, de amelynek mindig meglesznek a hívői és szerelmesei.

A szerdai előadás nyóvában és külső építésben egyaránt messze felülmúlta a keddi. *Rogovszka* asszony vendégképen énekelte Jaroslávnaét. A szerep fizikai és technikai tekintetben egyaránt nehéz feladatot jelent, amit azonban a kiváló primadonna a fáradság legcsekélyebb jele nélkül, mindvégig kiegyensúlyozott diszpozícióval oldott meg. Színes, hajlékony hanganyaga, nagyszerű intonációja és nem utolsósorban kifejező színészi játéka teljes mértékben igazolta a művésznek nagy hírét. Galicki herceg megszemélyesítője, Pihler, a meglepetés erejével hatott. Olyan produkciót kaptunk tőle, amely hanganyag és előadás tekintetében egyaránt elsőrangú volt és különösen a második felvonás csábítási jelenetében ragadtatta lelkes nyíltszíni tapsokra a közönséget. Igort a tehetséges Goldokov, Vladimirt pedig a színpalon hirdetett Knit helyett Simens énekelte kitünően. Kisebb szerepekben Svillgoj asszony, Vrhunac és Batranjac kisasszonyok, továbbá Piszarevics, Petrovics, Tucakovics és Milutinovics illeszkedtek az előadás díszes keretébe. Külön kell megemlíteni a harmadik felvonás nagy balettjét, amelyben az opera teljes balettkara közreműködött. A balett fegyelmezett munkájáért a betanított Froman asszonyt illeti dícséret. A női és férfikarra is fáradságot munkát rótt a partitúra, a kórus azonban az előadás minden momentumában kifogástalanul funkcionált. Külön szenzációja volt az előadásnak a látványos színpad, amelynek beállítását Rakitin végezte. Hrisztics nagy hozzáértéssel és rutinnal irányította a zenekart.

(—zen)

A zagrebi Nemzeti Színház vendégjátéka Beogradban. Beogradból jelentik: Kedden este Beogradban vendégszerepeltek a zagrebi Nemzeti Színház tagjai. A főváros közönsége rendkívül nagy érdeklődést tanúsított a zagrebi színház előadása iránt, zsufolóság megtöltötte a színházat és egész este ünnepelte a zagrebi színészeket. A kritika szívesen fogadta a zagrebiek beogradi vendégszereplését, bár megállapította, hogy a bemutatott angol darab helyett szívesebben látták volna hazai darabot.

A Rio Ritta filmpereget közvetítése a beogradi rádióban. Az egyik beogradi nagy filmszínház most tüzte műsorára a Rio Ritta című világhírű filmpereget, amely mindenütt óriási sikert aratott. A nagyszerű film pompás zenéjét a beogradi rádió pénteken délben 12.30 órakor közvetíti hallgatói számára.

Ének, zene, szavaiat és pantomin a szubotici zsidó négyzet műsoros estéjén. A szubotici zsidó négyzet március 22-ikén szombaton este a Városi Színház hangversenytermében műsoros estét rendez, amelynek programján énekszámok, szavaiatok, zenei számok és pantomin szerepelnek. Ez az utóbbi szám külön szenzációja lesz az előadásnak, a pantomimot ugyanis tízenegy szébbnél-szebb szubotici lány mutatja be. A műsort követő táncmulásgra az agilis rendezőség számos meglepetést készített elő.

A beogradi operette vendégjátéka Velikakikindán. Kikindáról jelentik: A beogradi operette társulat vendégjátéka keretében kedden Strausz »Hollywoodi lakodalom« című operette került színpadra a Kikindában. A behelgő muzsikájú operette több szerepeiben Tribuhovics, Klemencics, Kis és Dobroics nyújtottak kitünő alakítást. A közönség, amely zsufolóság megtöltötte a színháztermet, sokat és lelkesen tapsolt a kiváló szereplőknek.

Öné a 10.000 dinár

KORHEC

ha résztvesz **KORHEC** tippelési versenyén. Tíz dináros vásárlás után mindenki szavazó szelvényt kap, amelylyel pályázhat a közjegyzőileg borítékba zárt tíz titkos szám egyikére. Ezek a számok 1—10.000 között vannak. Minden eltalált számért 1000 dinárt kap. Még ma eszközöljél bevásárlást bármelyik Korhec üzletben és az

Öné a 10.000 dinár

KÖZGAZDASÁG

1932-re elkészül a Beograd—pancevoi hid két megrakott tehervonat sulyát bírja el a konstrukció

Pancevóvól jelentik: A Dunabánság lakossága körében egyre nagyobb érdeklődés nyilvánul meg az épülő Beograd—pancevoi hid méretei és konstrukciója iránt. A Napló munkatársa a hidépítés ügyéről illetékes helyen a következő felvilágosításokat kapta: — A hid építését a Siemens Bauunion A. G. Berlin cég végzi. A cég beogradi megbízottja Josten mérnök. A vaskonstrukciókat egy másik német cég szállítja, amelynek Span mérnök a megbízottja Beogradban.

A főhídből a Dunán keresztül 1164 méter hosszúság készül. Ennek hét főnyílása lesz, mindegyik 162 méter szélességben. A hidszerkezet alsó éle a Duna kis vize felett 17 méter, középvízállás felett 14 méter és nagy vízállás mellett 9 méter magasan lesz, úgy, hogy a legnagyobb dunai hajók is el tudnak haladni alatta a legmagasabb vízállás mellett is.

Ezenkívül a jobb part mentén öt nyílás lesz egyenként 25 méter szélességben és az árterületen, az úgynevezett pancevói réten nyolc mellékhid készül egyenként 32 méter hosszúságban.

A Duna feletti főhid nyolc nagy pilléren fog nyugodni, amelyek mindegyike huszonegy méter mélyen a Duna feneké alá van a földre beápolozva.

A hidszerkezet szélessége a két főtartó között tíz és fél méter lesz. A hidon egyelőre egy normális távú vasúti sínpar lesz a vasúti forgalom lehenyolitására, a tervek szerint azonban később még egy sínpart fognak lefektetni. Egyelőre a sínpar mellett fennmaradó részen lesz hely a közúti és gyalogos forgalom lehenyolitására. A hid szerkezete azonban úgy készül, hogy ha a forgalom nagyobb lesz, akkor fel lehet majd szerelni konzolokra a hidszerkezet mindkét oldalán egy-egy négy-öt méter szélességű konstrukciót, amelyen ut lesz a kocsis és gyalogos forgalom számára. Ebben az esetben a főhídon egy második sínparat is lehet majd fektetni a villamosvasúti forgalom céljaira.

Az egész hidszerkezet sulya 2200 tonna lesz és két teljes megrakott tehervonatot fog elbírní.

Az eddigi munkálatok során öt pillér készült el a Dunán keresztül építendő főhid részére, készen van öt kisebb pillér a beogradi oldalon, továbbá készen áll a két hidnyílás-vasszerkezete is.

A hidnak 1932 február 29-ikére kell elkészülnie, ha azonban az úgynevezett pancevói réti kiszárlással és árvíz elleni biztosításával megbízott „Batignol“ francia társaság ez időre nem fejezi be teljesen munkálatait, akkor a hidat nem adhatják át a forgalomnak mindaddig, míg az ármentosítási munkálatok véget nem érnek.

Kitünően sikerült a nasicei országos nagyvásár. Oszijszkről jelentik: A napokban folyt le a kőnapes nasicei országos nagyvásár, amely kitünően sikerült. Különösen lovakban volt nagy kereslet és habár a katonaság az idén nem vásárolt, mégis több mint kétezeröt száz ló kelt el. Sertéseket nagybárá bántái és hácskai kereskedők vásárolták. A vásár még éjszaka is folyt.

A novogradiskai ipartestület új tisztikara. Novogradiskáról jelentik: A novogradiskai ipartestület a napokban tartotta évi közgyűlését, amely a következő tisztikart választotta meg: Elnök Bauer Mavro, titkár és pénztárnok Derezanin István, választmányi tagok: Janovský Ferenc, Cekus Szima, Baranec Iván, Dimitij Ferenc, Bohinac Nikola, Durbas Ferenc, Persičs Mijo, Ferstner Hugó, Szremac Luka, Kohn Jakab, Belacsićs Karoly és Martinek Ferenc, számvizsgálók: Simunty István, Szremac István és Hendl Antal.

Szomborban tartják meg a dunabánsági agrár-egyesületek kongresszusát. Noviszadról jelentik: Az agrár-egyesületek szövetségének Noviszadon székelő választmányja szerdán délután ülést tartott, amelyen előkészítették a legközelebbi egybehívandó szövetségi közgyűlés napirendjét. A választmány elhatározta, hogy a közgyűlést március harmincadikára Szomborba hívják össze és egyuttal kongresszusra hívja meg azokat a Dunabánság területén levő agrár-egyesületeket és szövetségeket, amelyek nem tagjai a noviszadi szövetségnek.

A noviszadi szerb földművesek szövetségének közgyűlése. Noviszadról jelentik: A noviszadi szerb földművesek szövetezete március harmincadikán, vasárnap délelőtt tartja hatodik rendez évi közgyűlését a noviszadi kereskedőifjak egyesületének helyiségeiben. A közgyűlés tárgysorozatának legfontosabb pontja az új vezetőség megválasztása lesz.

Az országos gazdálkodók is csatlakoznak a német fajsértésbehozatali akcióhoz. Odzacsiról jelentik: Az odzacsiri gazdálkodók a napokban gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy csatlakoznak a német fajsértés importja érdekében indult akcióhoz. A gyűlésen dr. Villmann Mátvás ügyvéd beszámolt arról a noviszadi közgyűlésről, amely a sertésbehozatali akciót megindította. Ismerette a szállítás feltételeit, majd felhívta a megjelent gazdálkodókat, hogy minél többen jegyzzenek elő németországi fajsértésekre. A felzáróltatás nyomán igen sok előjegyzés történt.

A vrsaci Néphank évi közgyűlése. Vrsacról jelentik: A vrsaci Néphank a napokban tartotta meg rendez évi közgyűlést Georgievics Koszta gyáros elnökletével, aki megnyitó beszédében melegen üdvözölte a megjelenteket és a Dunabánság kiküldött biztost, dr. Dimitrijevic Miodrágot. Felolvasták ezután az igaz-

gatóság és a felügyelőbizottság jelentését, amit egyhangulag tudomásul vettek. Elhatározták, hogy az évi tiszta nyereségből 600.000 dinárt, részvényenként 20 dinárt kifizetnek, a fennmaradó összeget pedig egyrészt a tartalékalaphoz, másrészt a tisztviselői nyugdíjalaphoz esatolják. A hanknak, amelynek élén Andrijevic Tósa igazgató áll, harmincmillió dinár betéje van.

A ljubljanei mintavásár jubileumi albuma. Ljubljánból jelentik: A ljubljanei mintavásár vezetősége az intézmény tízéves fennállása alkalmával díszes könyvet ad ki, amely a nivós tartalom mellett illusztrációkkal mutatja be a mintavásár fejlődését és jelentőségét. A jubiláris mű nagy példányszámban, 64 oldal terjedelemben jelenik meg és az egyes cikkek a legkürülőbb szlovén közzgazdasági szakértők tolla alól kerülnek ki. A mintavásár alkalmával hivatalos katalógus is megjelenik.

SPORT

Az agrebiek háromszáz szavazattal startolnak a J. N. S. vasárnapi közgyűlésére

Az előkészítő bizottság adatai szerint a közgyűlésen Zagreb győzelme várható

Zagreből jelentik: A JNS közgyűlésének előkészületei nagyban folynak és az előkészítő üléseken már átvizsgálták a beérkezett szavazási okmányokat is, amelyek alapján állapították meg, hogy melyik klubnak van szavazati joga. Az okmányokat felülvizsgáló bizottság jelentése azt a szenciációt tartalmazza, hogy a legutóbbi közgyűlés óta rendkívül megnövekedett az új klubok száma és

míg az emult közgyűlésen 385 klubnak volt szavazati joga, a vasárnapi közgyűlésen már 557 klub képviselője adhatja le szavazatát.

Az egyes alszövetségek területén a klubok számáránya a legutóbbi közgyűlés óta a következőképen változott:

A beogradi alszövetség területén 133 klub volt most 142 klub van. A ljubljanei alszövetség területén 26 klub volt és ez a szám nem is emelkedett. Az oszijszki alszövetség területén 33 klub volt, most 35 van. A szarajevói alszövetség területén változatlanul megmaradt a 29 klub. A szkopljei alszövetség területét jelenleg 30 klub működik, míg a legutóbbi közgyűlés idején csak 27 klub volt. A szpliti alszövetség területén 26 klub van, a multkori 22 klubbal szemben, a szuboticei alszö-

vetség területén a legutóbbi közgyűlés idején 36 klub volt, most 37 van, míg

a zagrebi alszövetség területén legutóbb csak 73 klub volt, most pedig 228 klubnak van szavazati joga.

Az új klubok megalakulása következtében Zagreb megszerezte magának a többséget.

Zagrebpartí ugyanis zagrebi számítás szerint a zagreb alszövetség 228 klubja, a szpliti 26 klub, az oszijszki 38 klub, a szuboticei alszövetség területéről körülbelül 10 klub, a szkopljei alszövetség területéről körülbelül 10—14 klub és a szarajevói alszövetség területén működő egyesületek egy része.

Zagreb mellett fog tehát szavazni — a jelek szerint — körülbelül 300 klub képviselője,

ugyhogy a közgyűlésen Zagreb győzelme várható.

A közgyűlés vasárnap reggel nyolc órákor kezdődik a zagrebi városháza üléstermében. A közgyűlésen csak az egyesületek igazolt kiküldöttei és a sajtó képviselői vehetnek részt.

Megyünk, vagy nem megyünk?

A futball-világbajnokság küszöbén

Most hogy alig pár nap múlva eldő a végérvényesen, hogy Jugoszlávia futballsportja képviselve lesz-e a montevidói világbajnokságon, nem lesz érdektelen, ha leszámolok a Napló olvasóinak a világbajnoki torna legújabb állásáról. Triestben éppen a napokban tartott konferenciát az úgynevezett „Európai Kupa“ résztvevői, tehát az olasz, a csehszlovák, magyar, az osztrák és svájci labdarúgó szövetségek delegátusai. Ezen a konferencián kellett döntenie arról, hogy az Európa-kupa tagjai résztvevjen-e a világbajnokságon.

Fontos volt ez a konferencia már csak azért is, mert a résztvevő államok nem csak Európa legkürülőbb futballnemzetei, de azért is, mert ezek közül az államok közül egyik sem mozdulhat meg a másik nélkül. Ha akár a magyarok, akár az osztrákok, vagy a csehszlovákok, tehát bármelyikük a kimenetel mellett tartózik, akkor teljesen megváltozik Középeurópa futballhoroszkópja nem csak az 1930-as, de még a további esztendőkre is. A konferencián elhatározták, hogy ha bármelyik nemzet, amelyik az Európai Kupa résztvevője a kimenetel mellett tartózik, akkor már ki sem írják a kupa következő fordulóját, mert ha csak egyikük is hiányzik, már elveszti az érdekességét, sőt a realitását is a nagy díj. Ugyanez a helyzet a Középeurópai Kupával is.

Jól meg kellett tehát fontolni különösen a profiknak, hogy melyik lesz az előnyösebb: az amerikai dollárok, vagy a jó öreg európai valuta? Súlyosította a helyzetet az a körülmény, hogy a tárgyalásokon nem kisebb politikai kapacitás gilicelt, mint Buero, Uruguay hollandiai követe. Ez a neves ur immár egy átló esztendője egyebet sem tesz, mint a politikai megbízatásait hanyagolja el a futball miatt. Már vagy háromszor szelte át az Océánt Délamerika és Genua között, hogy újabb és újabb instrukciókat kérjen ki — az uncauyi futballszövetség vezetőitől. Mert Uruguay számára nincs ma fontosabb probléma, mint a futball világbajnokság, amely Uruguay százévesünnepi állami jubileumi ünnepeinek a fénypontja lesz. A Buero lélekzetviassa-

fojtva figyelte a minden hájjal megkent sportdiplomatákat, akikkel a sors így összehozta őt és bizonyára arra a tapasztalatra jutott, hogy a sportdiplomáták nem kevésbé rafinált „diplomáták“, mint politikai kollégák.

Vérfigyasztóan udvarias tárgyalások indultak meg a »megyünk vagy nem megyünk« körül. Buero mindenek előtt ékes szavakkal ecsetelte Uruguay lovagias eljárását. Elvárja tehát, hogy Európa most legalább olyan gavallér legyen, mint ők voltak. De ettől eltekintve

Uruguay már eddig is félmillió dollárt áldozott a világbajnokságokra,

nem teheti meg, ne is kívánják, hogy visszalépjen. Nem lép vissza most már, ha egyetlen európai állam sem jelentkeznék.

Még egy nagy újítást jelentett be Buero

Uruguay hajlandó az amatőrök részére külön díjat kiírni, ha azok jó helyezést érnének el az üsttornán.

— Ime, milyen gavallérok vagyunk mi — kiáltotta a világha Buero. Csak azt elfelejtette megmondani, hogy kiket számítanak amatőröknek az európai futballnemzetek között.

Hallgattak, hallgatták jó Fodor és Meisl, egymásra tekintettek, mi sül ki ebből. De a ceruzát egy pillanatra sem tették le kezükből és várták türelemmel a udvarias figyelemmel, hol jön hát a beszéd a jó dollárokról. És amikor Buero elszirta panaszáit, kérdő tekintettel, de szorongó szívvel leste a válaszokat, amelyek eldöntik a világbajnokságok sikerét, vagy sikertelenségét. A válaszok nagyon udvariasak, nagyon simák és nagyon rövidke voltak. Ime:

Olaszország: Esetleg kimegy, ha a tornát elhalsztják. Julishan nem képes értékes csapatot kiállítani, már amelyik harképesnek is nevezhető a rettenetes olasz bajnokságok közvetlen befejezése után.

Csehszlovákia: Amennyiben a március 31-iki köz-

gyűlésük úgy határoz, feltétlen kimennek. (A csehek egy kombinált csapat kiküldetésének tervével foglalkoznak komolyan, amely kombináltban azonban sem a Spárta, sem a Slávia nem venne részt.)

Magyarország csak akkor vesz részt, ha Uruguay teljesíti az anyagi feltételeket. (Ez csak annyit jelent, hogy az a pár ezer dollár különbség, amely még a tárgyalások anyagát teszi, még mindig nincs eliminálva.)

Svájc már Barcelonában is Uruguay ellen szavazott, tehát most sem hajlandó kimenni.

Ausztria semmi körülmények között sem hajlandó kimenni.

Meisl Hugó egészen röviden indokolta: gazdasági okok, a játékosok megbízhatósága lehetetlenné teszik Ausztria számára a kimenetelt.

Az egyik udvariasan, kibúvókkal igyekszik szimpatikussá tenni magát és a jövő reményében jó fiúnak akar feltűnni, addig mások nincsenek regárdál Uruguay nagy erőfeszítéseire, se a jövő turalételességekre és egyszerűen, szárazon kijelentik, hogy — nem.

Árpády Jenő

A bánáti sportegyesületek a becskerekai alszövetségért

A J. N. S. rendkívüli közgyűlése dönt az új alszövetség felállításáról

Becskekerekről jelentik: A becskerekai sportkörök régóta foglalkoznak a külön bánáti futball alszövetség kérdésével. A bánáti futball egyesületek egy évvel ezelőtti akciót indítottak, hogy kieszaközöljék a bánáti alszövetség felállítását Becskerek székhellyel. Ebben a kérdésben több gyűlést és konferenciát tartottak már a sportegyesületek és több határozatot hoztak, azonban minden eredmény nélkül.

A becskerekai egyesületek most terjedelmes és alapos megindokolt memorandumot nyújtottak be a JNS rendkívüli közgyűléséhez, amelyben kéri az új alszövetség felállítását. A memorandumban rámutatnak arra, hogy Bánát földrajzi fekvése igen megnehezíti, télen pedig egyenesen lehetetlenné teszi az összeköttetést Beograddal. Becskerek viszont a Bánát központjában fekszik, mindenhol könnyen megközelíthető és így a bánáti sportélet hivatott központja.

A Bánát területén 22 sportegyesület működik, amelyek közül nyolc Becskerekben van, hat Vrsacban, három Pancseván, három Kikindán, egy Novibecsen és egy Mokrinban. Ezeknek kívül még tizenhárom szövetségben kívül álló egyesület működik a Bánát területén s Bánátban 17 szövetségi bíró funkcionál és pedig 7 Becskerekben, 6 Kikindán, 3 Pancseván és 1 Vrsacban. Van nyolc sportpálya, ezek közül három Becskerekben.

A memorandum végül hangsúlyozza, hogy a bánáti sportegyesületek nem kívánnak más alszövetséghez csatlakozni. A memorandumot valamennyi becskerekai egyesület aláírta.

Tömegesen érkeznek a tippek a Napló sportverseny-pályázatára

Szombat estig lehet beküldeni a szelvényeket

Az utolsó héten — mint előrelátható volt — megindult a tippelés a Napló pontversenypályázatára.

Szombaton este jár le a helyezések és az első forduló eredményeinek pályázati határideje. Az utolsó két napon még bizonyára sokan lesznek, akik részt akarnak venni a pályázaton. Ezeknek a kedvéért még egyszer közöljük a szelvényeket, amelyek beküldője résztvesz a pontversenypályázaton. Minden helyesen eltalált helyezés és eredmény 2-2 pontot jelent, míg aki a helyezést pontszám nélkül, vagy az eredményből csak azt találja el, hogy melyik csapat győz, vagy eldöntetlen lesz-e, 1 pontot szerez.

Azok között, akik a pályázaton a legtöbb pontot szerzik a szubotical és a vidéki csoportban, külön-külön 3-3 díjat osztunk ki.

- Első díj 500 dinár,
- Második díj 250 dinár,
- Harmadik díj 100 dinár.

Több egyenlő pontos tippelő esetén sorshuzás dönt. Miután mindenki résztvehet egy a szubotical, mint a vidéki bajnokság tippelésében, egy és ugyanaz a tippelő — feltéve, hogy elegendő pontot gyűjt össze — mind a két csoportban díjat nyerhet, de mindenki csak egyszer tippelhet a helyezésekre és az egyes forduló eredményeire, még pedig a Naplóban kivágott szelvényen. Kérünk mindenkit, hogy munkánk megkönnyítése és tévedések elkerülése végett

tíntával, tisztán és olvashatóan töltsék ki a szelvényt,

amelyet levelezőlapra felragasztva, vagy levélben a

Bácsmezei Napló szerkesztőségének kell beküldeni. A borítékra rá kell írni: Sportverseny. Szelvények a helyezések tippelésére:

SZELVÉNY	
a Napló bajnoki pontverseny-pályázatára	
A szubotical	
I. osztályú bajnokság 1929/30. évi végső helyezéseit így tippeltem:	
Csapat:	Pontszám
1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
Név:
Pontos cím:

SZELVÉNY	
A Napló bajnoki pontverseny-pályázatára	
A vidéki	
I. osztályú bajnokság 1929/30. évi végső helyezéseit így tippeltem:	
Csapat:	Pontszám
1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
Név:
Pontos cím:

Alább közöljük a vasárnapi forduló eredményeinek tippeléséhez szükséges szelvényt, amelyet ugyan-csak szombat estig kell beküldeni szerkesztőségünkbe:

SZELVÉNY	
a Napló pontversenypályázatára	
A március 16-iki mérkőzések eredményeit így tippeltem:	
Villanytelep—ZsAK	(.....)
Ferrum—SzAND	(.....)
Vrbászi SC—Becseji Szoko	(.....)
Szentai AC—Szombori ZsAK	(.....)
Szombori Soko—Ódzsacii SC	(.....)
Szombori TK—Dulcisz	(.....)
Pontos cím:

A zárójelbe a felidő eredményét kell beírni, ez azonban nem kötelező. Ismételten felhívjuk a tippelők figyelmét arra, hogy szavazni csak a Naplóban kivágott szelvényen lehet és más szavazatokat nem vehetünk figyelembe.

Beograd—Zagreb

Vasárnap játszik le a városközi mérkőzést Zagrebban

Beogradból jelentik: Többszöri elhalasztás után március tizenhatodikára tűzték ki a Beograd—Zagreb városközi mérkőzést. A legutóbbi ilyen mérkőzést Beogradban tartották meg és az Zagreb sulyos vereségével végződött. Beograd a vasárnapi zagrebi mérkőzésen meg akarja ismételni bravúriát és ezért igen erős csapatot állít starthoz. Az összedállítás a következő:

Jaksics — Dimitrijevic, Mihailovic — Arsenjevic, Vojinovic, Gyokics — Tirnanić, Marjanovic B, Marjanovic N., Vujadinovic, Najdanovic. A csapatot több tartalék is kíséri és pedig Hrnyicsak, Lukics, Szpaszics és Mladenovic.

Zagreb a következő felállításban fog szerepelni: Miheldzsics — Pavicsics, Bivec — Kunst, Premrl, Remec — Babics, Hitrec, Lajmert, Simics, Zsakovics. A mérkőzést a HASK-pályán játszik.

Ódzsacii tartják meg a Szoko—OSC mérkőzést. Ódzsaciiól jelentik: A Szoko—OSC mérkőzést, habár a sorsolás szerint a pályaválasztás joga a szombori csapatot illeti, Ódzsacii fogják megtartani, minthogy a pályaválasztás jogáról a Szoko lemondott. A mérkőzés, amely iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, március 16-ikán kerül lejátszásra.

- OSZIJEK
- SC Makkabi—SC Zseljeznicsar 4:1 (2:1).
- PLETERNICA
- Gradjanszki SC (Pozsega)—SC Zrinjski 6:0 (3:0).
- BÁCSKI BRESZTOVÁC
- Ökonom (Ódzsacii)—Bresztováci SC 6:0 (2:0)

A vajdasági tenniszegyletek klubközi bizottságának közgyűlése. A vajdasági tenniszegyletek klubközi bizottsága vasárnap délután öt órai kezdettel tartja évi rendes közgyűlését a szubotical Városi Kaszlnóban. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki jelentés. 2. Pénztári jelentés. 3. A régi vezetőségnek a felmentvény megadása és új vezetőség választása. 4. A serlegmérkőzések kisorsolása 1930. évre. 5. Indítványok.

Olvassa a Napló hétfői négyoldalas sport-mellékletét

Az indijai Konkordia sportegylet közgyűlése. Indijáról jelentik: Az indijai Konkordia sportegylet most tartotta meg tisztújító közgyűlését, amelyen dr. Baum Vilmos elnököt. A jelentések beterveztése után az egyesület vot elnökét, Klein Károlyt díszelnöknek választották meg. Elhatározták, hogy boxoló- és kerékpárcsapatot is szerveznek. Az egyesület új tisztikara a következő: Elnök dr. Baum Vilmos, alelnök Nenadovic Pavle, intéző Stiller Sándor, titkár Schneider Antal, szertáros Csorák Nikola, a kerékpárosok parancsnoka Beerh József, könyvtáros Krenzler Ádám. A választmány tagjai: Necker József, Piszker Lajos, Cserna János, Müller Gyula és Schäfer Anna, a felügyelőbizottság tagjai: Vidasics Franja és Vukovic Jován.

KINTORNA

— Hát te még azt sem tudod, hogy mikor alapították Rómát?
 — Tudtam, kérem, de olyan régen volt, hogy azóta elfelejtettem.
 *
 — En mondom magának, hogy őrizkedjék a kigyóember feleségétől!
 — Miért?
 — Mert annak valóságos vipera-nyelve van.
 *
 — Néni kérem, szabad telefonálni?
 — Tesék fiam. De mi van a tietekkel? Elromlott?
 — Nem. A készülékkel a papa támasztotta ki az ablakot, a hallgatóval diót tör a mama és a zsinórt a kisücsém szopja, mert most jön a foga...
 *
 Tanítói: Mondjál nekem Peti egy olyan vegyületet, amely keményítőt tartalmaz
 Peti: Kemény galier.
 *
 — Az idén egy havi pihenésünk lesz.
 — Annyi szabadságot kapunk?
 — Nem. Csak két hetet kapunk. De azután a fönök megy két heti szabadságra.

TÁRCA

A chikagói emberrablók

Írta: M. Berriol

A közeli toronyban éjfélet ütött az óra. Éles síp-
jel hasította át a levegőt. A néma és kihalt ncca egy-
szörre meglevenedett. A sikátorokból innen is, on-
nan is, hajlott hátu emberkék osontak elő és macs-
kaszerű nesztelen léptekkel közeledtek egy alacsony,
kopott ház felé. Vagy heten lehettek.

— Jelszót! — mondotta komoran a kénfőablak
előtt álló maláji.

— *Sin-sing!*
Az ajtó megnyílt előttük és orra elnyelte őket a
pincészerű lejárát. Időnként még egy késett alak
koppantotta meg az ajtót:

— *Sing-sing!*...
Lénn, a pince mélyén már együtt ült a banda.
Kínaiak és fehérek vegyesen.

— Br, de hideg van — morogta az egyik — hűt
a hó...

— Igen — aggályoskodott a másik — a lányka-
mokat el kellett volna separtetni, egész ideig vezet-
tek...

Leintették Kaitó, a banda vezére vette át a szót.
— Barátain! — kezdte — tudjátok milyen nap
van ma?

— Szombat! — mondotta valaki.
— Karácsony! — sugárzott a kínai arca — a
szeretet ünnepe! Ilyenkor ünnepelnek a keresztények,
elvánnak foglalva az örömmükkel, az áhítat eifelelteni
velük az óvatosságot...

A körülötte állóknak felesillant a szemük.
— Alá, Kaitó ismét valamiben tör a fejét...
A vezér pedig előadta hadtervét:

— Ma éjjel — folytatta — most a tanácskozás
után azonnal munkához látunk. Nincs sok időnk ha-
hozni, mert elszalasztanánk a legjobb alkalmat.

— Eljen Kaitó! — kiáltotta egy bortól vörös or-
ru cínkos.

— Csend vén iszákos — intették le a lelken-
dőt...

— Ismeritek Clissoldot?
— Hogyne, a milliomos nagyvágót... ott laktak
a huszonhetedik utcában...

— Nos, ma éjjel...
És előadta a tervét. A banda lázasan figyelt. Kö-
vethajoltak, a lehelletük égette a másik arcát...

— Megértettetek?
Néma bólintás volt a válasz.

— Clissold tehát ma éjjel a kezünkbe kerül...
aztán majd tárgyalhatunk a váltságdíjról az igen
úszeltt csalárral...

Clissold, a többszörös milliomos chikagói nagy-
vágó a dolgozó szobájában ült és éppen valami fon-
tos levelet fejezett be. A másik szobából áthallatszott
a vig morai, a társaság lármája. Hirtelen nagy ro-
hajjal nyílt az ajtó és beszaladt a kis unokája.

— Nagypapa... mért nem jössz a karácsonyra
alá?...

— Rögtön, szívem... esőkolta homlokán a gyer-
meket — csak előbb befejezem ezt a levelet...

A kifesti visszaszaladt és Clissold ismét a papír
fölé hajolt.

— Halló... Mr. Clissold...
Csudálkozva pillantott fel. Hát ez ki lehet. Egy
kínai állt előtte, Clissold önkéntelenül is a revolvere

után kapott. De a kínai biztossága meghökéltette.

— Csak lassan a testtel Mr. Clissold — mosoly-
gott a kínai. — Kár lenne azzal a számmal olyan
nagy zajt csapni... különben sem ér célt vele...
A kis unokája már a kezünkben van...

A dusszagdag chikagói nagyvágó pillanatok alatt
tisztában volt a helyzetel. Tehát emberrablók közé
került! No, vele nem fogtak egykönnyen elbánni
tudni!

— Hol az unokám? — hörögte — hisz az előbb,
csak pár pillanattal még itt állt előttem...

— Igen — felelte a kínai — akkor esipte el a
kollégám és vitte le az autóhoz...

Clissold lassan a vészszengő felé nyúlt. Óvato-
san, mintha csak játékból torné, de a kínait nem le-
hetett becsapni.

— Rajta uram, de kár az energiáért, a csengő
zsinór ugyanis elvan vége.

Clissold vadul megnyomta a gombot, de nem
jelentkezett senki.

— No látja — mosolygott a kínai, aki maeska
léptivel egyre közelebb jött, — tehát feleljen, haj-
landó bennünket önszántából követni...?

— Bennünket? — ismételte a bankár — de hát
hányan vagytok?

— O, az én tiszteletére az egész brigád kyonult
— hajolt meg előtte a sárga ember.

A milliomos körülmézet, hogy merre menekül-
hetne. A szalon felé vezetett ut szabad. Egyetlen ug-
rással elérhetné... Mely lélegzetet vett. Ekkor azon-
ban... egy vastag piros sállal körülhúrkolt nyaku
alak jelent meg az ajtóban...

— Szervusz Bill — üdvözölte cimboráját a kínai
— minden rendben?

— Yes...
Gorillaszerű alakja egészen betöltötte az ajtót.
Fenyegetően közeledett a milliomos felé.

— Nos, Mr. Clissold, határozott végre? — és
mielelőtt még hevárta volna válaszáat, hirtelen átnya-
lábolta a meglepett bankárt, vállra csapta, akár egy
zsákot és lerohant vele a szabadabb telt hátsó lép-
csökön.

— Szenzációs kiadás! — ordította a rikkancs, —
elrohanták Clissoldot!

Chikagót lázba hozta az újabb merénylet híre. A
lapok a rendőrséget szidták, amely tehetetlen a go-
nosztvókkal szemben és némelyek azzal gyanúsított-
ták a rendőrfőnököt, hogy egy huron pendül a ban-
ditákkal.

— Szenzációóó...
A sarkon két rendőr topogott a ropogós hóban.

— Mit újság? — kérdezte kollégáját a magosab-
bik, egy szőke, mosolygós fiatalember, — még min-
dig semmi hír?

— Semmi.
— Kemény felünk lesz az idén...
— Well...

Toprongyos alak közeledett feléjük. Kicsit imbo-
lyogva haladt, a szemei zavaros fényben usztak, fél-
szája lebiggyedt és feltépett ingéről hiányzott a gal-
lér.

— Ha nem tudnám, hogy szeszitalom van —
jegyezte meg a fiatal rendőr — azt kéne hinnem,
hogy ez az atyafi berugott...

A dülöngelő ember egyenesen feléjük tartott.

— Mondja — szólította meg az idősebbiket —
családos ember maga?

A rendőr kicsit bizalmatlanul felelte:
— Igen, de mit tartozik ez magára?

— No, no, csak nem kell idegeskedni — csittot-
ta a különös idegen — szóval családos. Hány gyer-
mek? — és az ujjain számolgatta — egy... kettő...
három...?

A rendőr nevére bólintott:
— Stop! Éppen három. Két fiu és egy lány...

— Szóval egészen jól jöme a sovány gázsi mel-
lé egy komolyabb összeg... mondjuk... tízezer doll-
lár?

— No most már menjen szépen haza és aludja ki
magát — felelte a rendőr és sarkon fordult.

— Mondtam már, hogy nem szabad ilyen ide-
gesnek lenni — békítette az idegen, — nézzen csak
oda! — és a sarki plakáttra mutatott, amely hatal-
mas betűkkel hirdette:

— *Tízezer dollár jutalom a nyomravezetőnek, aki
Clissold rablóját élve vagy halva...*

— Nyögje már ki, mit akar — mondotta bosz-
szusan a rendőr.

A csavargó egészen közel hajolt hozzá és a hü-
lébe sugott valamit.

A rendőr egyszerre megváltozott. A legnagyobb
előzékenységgel karolt a csavargóba és intett egy
arra cserkésző taxinak.

— A központi ügyeletre! — mondta be a címet
és a kocsi gyors iramban száguldott a belváros felé.

— Mért adad fel őket? — faggatta a rendőrfő-
nök.

— Utálom... ezt az egész életet... én... vala-
mikor... — sírva borult az asztalra — orvos volt-
tam... de az alkohol... ó, sose lesz már rendes
ember belőlem...

A rendőrfőnök bátorította:
— Ne csüggedj... majd megpróbálunk valamit...
Csengetett és egy rendes, új öltöny rubát ada-
tott a csavargóra, levágatta a szakállát, megfürdet-
tette. Félóra múlva egy angolosan elegáns, kellemes
külsőjű férfi állott eléje. A rendőrfőnök órával a ke-
zében mérte az időt.

— Már itt kéne lenniök — ismételtette agzodal-
masan, — ha a rajztűtés sikerült...

— Fel a kezekkel!
A banda tagjai elképedve néztek egymásra. Hogy
hatoltak be ezek a tükos alaguton át?

— Árulás! — sziszegte a kínai — halál az árulás!
A rendőrök lassan közeledtek. Hirtelen revolver
dördült el és a következő pillanathban sortűzet adtak a
rendőrökre. Vad harc fejlődött ki, amely azonban a
rendőrök győzelmével végződött. A veszedelmes han-
ditákat lefogyverezték. Erősen megbilincselve szállított-
ták be őket a rendőrségre. A bankárt és még vagy tí-
zeműt előkelő chikagói polgárt, akiket a rablók foglyul
ejtettek, a váltságdíj reményében, szintén megtalálták
egy pincészerű hirtőnben.

— Mi a neved? — kérdezte a rendőrfőnök az át-
vedlett csavargótól.

— Villon... francia vagyok... uram... légy se-
gítségemre... ha itt maradok, a banda szabadlábőr
maradt tagjai megölnek...

A rendőrfőnök bólintott.
— Látom, hogy őszinte a megbánásod. Elkerülöd
a hirtőnt. Elég büntetés lehetett számodra ez az élet,
itt van egy títvél... és itt van a jutalomdíj...

Csekket nyomott a meglepett ember kezébe.
— O, én nem ezért tettem...

— Annál inkább... menj vissza Európába... ez-
zel az összeggel új életet kezdhetsz...

A két rendőr váltáskor lejelentkezett.
— Minden rendben?
— Yes.
— Semmi újság?
— A világon. Hanem annyit mondhatok, cudar egy
tél ez...

Cséplőgépek tüzeléséhez
kiválóan alkalmas fa
kapható a Tomori vasutállomáson
Bač mellett. Ugyanott eladó minden-
nemű más tüzifa is.
Megtekinthető ugyanott
Ferdinand Speiser i Sinovi, Osijek

Jutányos áron eladó
3 drb kitűnő karban levő Ho herr-Schranz-Clayton
és Shultileworth gyártmányú „CASALI” márkájú
morzsológép
Ugyanott eladó egy modern berendezésű
tengeri szárító
3-4 vagon napi teljesítőképességgel.
Részletes felvilágosítások kaphatók
„Narodna” d. d. Hókja, Šember

VETEMENYMAGVAK
SZÖLÉSZETI CIKKEK
KÉKKŐ, RAFFIA

KENŐOLAJOK
BENZIN, PETRÓLEUM
GYANTA, GÉPZSIROK

LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁSA

KLEIN GÉZA

I SINOVI
NAGYKERESKEDESBEN
SZUBOTICA

FÜSZER- ÉS GYARMATÁRUK
ÁSVÁNYVIZEK
DELIGYÜMÖLCSÖK

FESTÉKEK, LAKKOK
FIRNISZ, TERPENTIN
ECSETEK

Vegyészetiileg
TISZTIT
és
FEST
férfiöltönyöket, edlyemruhá-
kat, kőponyvakot, kabátokat
és szőnyegetek
ONDRUŠEK
OSIJEK
Jelačević trg 22.
Desetičina ulica 37.

**Író-
gép**
karbantartás és javítás csakis
Használnál és Dudávnál
csaközölhető legolcsóbbban
Subotica, Haraubuháčeva ul. 8.

NYILT-TÉR

Mindazoknak, kik felejtethetetlen jó feleségem, illetőleg édesanyánk temetésén résztvettek és részvétükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Subotica, 1930. március 13.

Rencsár János és gyermekei

Figyelmeztetés

Bózsó Péter sentai ügynökünk elvesztette nyomtatott cégbélyegzőnkkel ellátott, 420-tól 450-ig folytatódóan lapszámozott nyugtakönyvünket. Ezen nyugtakönyvet semmisenk nyilvánítjuk és kérjük feleinket, ha ilyen számozású nyugtával valaki inkasszóra jelentkezik, hogy azt az ottani rendőrségnek átadni szíveskedjenek, mert jogtalanul jutott a nyugták birtokába.

2960

Mr. Alfred Blum Subotica

Értesitem a nagys. hölgyközönséget, hogy szalómon **szombati napon zárva van**, miért is kérem, hogy nb. látogatásaikkal a hét többi napjain szíveskedjenek megüdvözölni.

MARIKA

gyermekruhászalon
Cara Lazara 6.

2958

Értesítés!

Értesitem a n. é. közönséget, hogy B. Sudaviceva ul. 26. szám alatt **cipészüzletet nyitottam**. Kérem t. közönség, ismerőseim és jóbarátaim támogatását.

Arnold Károly
cipész

2949

Meghívó

A SLOGA Temetkezési Segélyegyesület

1930. évi március hó 25-ikén délután 4 órakor, háztartásképtelenség esetén 1930. évi március hó 25-ikén délután 5 órakor a »Bácska« vendéglő helyiségében (Pašičeva ulica 3. edényplac)

évi rendes közgyűlést

tart, melyre az egyesület tagjai tisztelettel meghívottak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Négy jegyzőkönyvi hitelesítő kijelölése.
2. Jelentés és zárszámadás előterjesztése az 1929. évről.
3. Határozathozatal és felmentvény megadása.
4. Hét választmányi tag és 1 felügyelőbizottsági tag választása.

2921

ELNÖKSÉG.

ארטה כשר של פסח
paprika, csokoládé
DEUTSCH MÓZES

sub o. h. törábbi ur felügyelete alatt készült.
Azonkívül cukor, borecet és a többi lényeges
kapható Sugár Manóánál, Szubotica

Garantált minőségű uradalmi

muharman

heremag, kendermag, köles, szőna és szalma
préselt bálákban, a legalacsonyabb napi árban,
valamint elsőrendű száraz házi szappan, zsír-
szóda, kocsikenőcs nagyban és kicsinyben

Décsei és Löbl sóraktárában
Subotica, Vilsonova ulica 21. Telefon 172.

A FEHÉRKÁMZSÁS FANTÓM

Az amerikai Ku-Klux-Klan regénye ♦ Irtá: Lawrence H. Desberry

23

VÉCSEY LEÓ FORDÍTÁSA

De nem, hiszen ő nagyon jól tudta, hogyan kell bánni idegbetegekkel s ebben az esetben is sikerült majd a drága beteget megnyugtanni és tökéletes gyógyulást elérnie. Mindenekelőtt nyugalomra van szüksége, kerülni kell az izgalmakat, kimélnie, védenie kell a szegény, gyenge, drága kicsi asszonykát. Szívét elárasztotta a forró gyöngéd szerelem, mélyeséges boldogság öntötte el lényét: igen, igen, visszaadja az imádott lénynek régi nyugalomát, lelke egyensúlyát s az ő szerelmétől megerősödve, visszanyeri majd a drága lény újra az életben és boldogságban való hitét.

A hold is felkelt már, fehér és hideg fénye elárasztotta az erdőt. Besietett a házba és felszaladt a lépcsőkön.

A hálószoba ajtaja előtt megállott; visszafojtott lélekzettel hallgatódzott; semmi nesz nem hallatszott odabentről. Vajjon alszik már Grace?

Halkan, hogy fel ne ébressze, lenyomta a kilincset és lábujjhegyen belépett a szobába.

Grace az ágyon feküdt és aludt. Fehér selem hálóköntöst és apró, ezüstös papucsokat viselt. Lágy szőke haja kibomolva omlott vállaira, karsu nyakán vékony aranyláncocska ragyogott, melynek végén különös alaku jaspis ékszer függött. A kő rökítő zöld színe élesen elütött a nyak márványos fehérségétől. Grace arca még a szobában uralkodó rózsaszínű féllhomályban is feltűnően halovány volt.

Harvey gyorsan az imádott lény fölé hajolt. A karsu alak megremegett, a szürke szemek lassan felnyitak. Harvey az ágy mellett térdre roskadt és karjait ébredező felesége felé nyújtotta.

Ekkor döbbenve látta meg a halálos rémület visszfényét a nő szemében: idegenül és zavartan tekintett rá az asszony, majd felugrott az ágyról és kezeit védekezően maga elé tartotta...

— Grace! — kiáltott fel Harvey rémülten. Az asszony az ajtóhoz futott előre és remegő hangon kiáltozni kezdett:

— Kicsoda maga? Mit keres itt? Ne nyuljon hozzám!

Harvey szinte úgy érezte, hogy nyomban megőrül. A nő, aki ott áll az ajtóban, a tulajdon felesége, **nem ismer rá a nászéjszakán.**

Meg sem mert mozdulni, félt, hogy csak fokozza Grace rémületét, ha közelednék hozzá.

Rettenetes gyanu támadt lelkében: Grace megőrült; ő egy tébolyodott nőt vett feleségül. Fájdalmában felkiáltott és arcát kezeibe temette. Minden elfeketedett szeméi előtt és hirtelen elvesztette eszméletét.

Amikor magához térve újra felemelte arcát keziből, a szobában sötétség volt. Miért olthatta el Grace a lámpát? Csak azért, hogy elrejtőzzék előle, vagy hogy ha meg találna mozdulni, az örültek erejével rávesse magát és körmeit torokába vágja?

Óvatosan, nesztelenül botorkált a sötétségben a villamoskapcsolóhoz és hirtelen felgyújtotta a lámpát. Ragyogó fény ömlött szíjébe a szobában. A szobában **kivülre senki sem volt.** És hiába kuttatta át utána a házat...

TIZENHARMADIK FEJEZET.

A kinszenvedés órái.

Alig pirkadt a hajnal, Harvey befűtötte autóját és a városba indult.

A cselédség számára cédulát hagyott hátra, amelyen közölte, hogy feleségével a városba ment, s a nap folyamán visszatérnek.

Az éjszaka álmatlanul eltöltött órái alatt számtalan gondolat kirozta és gyötörte, de minden töprengése mellett sem tudta magyarázatát

találni a különös eseményeknek. Lehetséges, hogy Gracén hirtelen kitört az örültség? És valóban örületében nem ismerte fel őt és rohant el hazulról?

A friss hajnali levegő kissé lehűtötte lázas homlokát. Amikor a gépkocsi kormányja mellett ülve megfontolásra és elhatározásra kellett kényszerítenie megkínzott agyát, új erőt érzett magában, új reményei támadtak.

Félhat óra körül a város határában járt már kocsija.

Ha atyja nem utazott volna el, most egyenesen hozzá menne és feltárta volna előtte szívét, mert érezte, hogy beszélnie kell valakivel a történetéről, ha nem akar beléörülni a kínzó gondolatokba.

Harvey Word egyrészt hosszú távolléte, másrészt az ő köreiben gyűlölt és lenézett John Rawleyvel feuntartott barátsága következtében teljesen elidegenedett régebbi ismerőseitől; Lowkins, volt iskolatársa pedig, akiben még megbízhatott, néhány nappal előbb Európába utazott el. Egy pillanatra elszoruló szívvel állapította meg, hogy az óriási városban egyetlen barátja sincsen. Néhány pillanatig Ethel Lindsayra gondolt, dehát, hogyan lehetne segítségére a gyenge, ideges teremtes? De meg a falucska, ahol a leány még mindig rejtőzött, két órányira volt Newyorktól, már pedig neki nem volt vesztegetni való ideje. Kihez forduljon hát a szorongó kétség, a kínzó bizonytalanság eme perceiben?

Ekkor hirtelen Katzenstein Sámuel jutott az eszébe; de hogyan is feledkezhetett meg eddig az öreg házalóról?

És már Katzenstein lakása felé fordította a kormányt.

Katzenstein Sámuel batyujával a hátán éppen napi körutjára indult, amikor Harvey autója a ház elé kanyarodott. A lakások előtt tereferelő asszonyok legnagyobb csodálkozására az elegáns gépkocsi utasa barátságosan üdvözölte az öreg házalót, aki batyujával beszállt az utóba és kényelmesen letelepedett a pompás bőrülésre.

Az öreg némán hallgatta végig a fiatalember szakadozott előadását, majd csillapítólag tette kezét Harvey vállára.

— Majd minden jóra fordul, édes fiam. Csak ne veszítse el a nyugalomát és bátorságát. Mindenekelőtt menjünk talán Mathersné, azaz boesátna, Wordné asszony városi lakására. Lehet, hogy odament.

A ház közelében Katzenstein Sámuel kiszállt a kocsiból. Végre visszaérkezett az öreg házaló, még pedig azzal a hírrel, hogy Grace nincsen a házban és a cselédek azt mondták, hogy az előző napon, nyomban az esküvő után, a vadász kastélyba utazott férjével, Word úrral együtt.

— Lehet, hogy városi házukban van? — reménykedett Harvey. — Persze, ott sem kérdezősködhetem én magam.

— Jó, majd bemegyek én, de kérem az autóval ne menjünk egész a palotáig, mert erre felé mindenki ösmeri az ön kocsiját.

A Wordok városi palotájában ugyancsak hiába keresték Gracét; itt is annyit tudtak csupán, hogy Harvey ur és neje a vadászkastélyban tartózkodnak.

Harvey már közeljárt a kétségbeeséshez: hogyan találhatná meg feleségét minden támpont és adat nélkül, ebben a sokmillió városban?

— Végre is kénytelenek leszünk a rendőrséghez fordulni — mondotta szintelen hangon.

— Telefonáljunk előbb a vadászkastélyba — javasolta Katzenstein — Lehet, hogy azóta ott történt valami, ami nyomra vezethetne minket.

(Folytatása következik)

Figyelem, háziasszonyok!

1930-as tavaszi-nyári képes árjegyzékünk **szenczáclós** ruházatkodási és **kézműipari-sláger**ekkel néhány nap múlva megjelenik. **Küldje be azonnal címé és megkapja tőlünk ingyen és bérmentve árjegyzékünket!** Saját érdekében áll, hogy megtudja éppen azoknak a cikkeknél valódi árát és értékét, amelyek különbözően a legtöbb pénzt emésztik fel.

NARODNA TRGOVINA
MIKOVIC i ČAVIC
OSIJEK TRG KRALJA PETRA 11. TELEFON 2-31
PODRUŽNICA ŠTİMAC DANDARSKI PLOŠTAČ

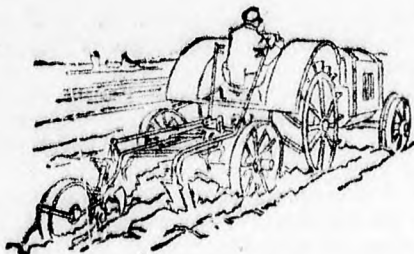
* Mezőgazdasági tanácsadó *

Márciusi gazdanaptár

Ahol a téli szántás elmaradt, ott most végzik el a szántást a tengeri- és répavetés alá; az őszi mélyszántást porhanyitják tárcsázás által.

A traktor üzembehelyezendő

A petróleum-traktor mindig benzinnel, lassan indítandó, üres járásnál sohasem szabad teljes gázt adni. Ügyeljünk a porlasztó helyes beállítására és a gyújtóberendezést állandóan tartjuk rendben. Az elhasznált olaj naponta pótlendő, az olajcsere előírás szerint egyenlő időközökben történjék. Zavarmentes üzem elérése érdekében csak magasértékű üzemanyagokat használjunk. Ezért kell

a helyes kenésre

Mobil Oil

VACUUM OIL COMPANY D. D. ZAGREB

Miss Gradska Kafana választás szombaton, folyó hó 15.-én a Gradska Kafanában

Miss Gradska Kafana és két udvarhölgye díjai Székely Mátyás cég kirakatában lesznek láthatók

Olcsó utazás Budapestre ugy a jugoszláv mint a magyar vasutakon

1930 március 17.-től 25.-ig

Fenti idő alatt a magyar határ vizum nélkül léphető át és a vizum Budapesten 67%-os kedvezménytel (egyharmad árban) szerezhető be. A vizum kétéves tartózkodásra jogosít.

Ugyancsak fenti idő alatt a Budapestre és vissza való utazásnál a magyar vasutak 50%, a jugoszláv vasutak pedig csak a visszautazásnál 50% díjmérséklet engedélyeznek.

A vizumnélküli utazásra, a vasúti és egyéb kedvezmények igénybevételére jogosító igazolványok a budapesti Tenyészállatvásár és Mezőgazdasági Kiállítás alkalmából (1930 március 20.—25.) kerülnek kiadásra és a kiállítás megtekintésére is jogosítanak. Ezek az igazolványok darabonként 60 dinár és portó beküldése ellenében a következő helyeken kaphatók:

BEOGRAD: Magyar kir. Kereskedelmi Képviselet utazási Osztálya (Beograd, Jakšićeva ul. 2), — Putnik Utazási Iroda, Kolarčeva 1.

SUBOTICA: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Lloyd, Általános Hitelbank, Közgazdasági Bank.

BÁCSKA TOPOLA: Takarékpénztár.

NOVI VRBAS: Schmidt Frigyes, — Takarékpénztár.

VELIKI BECSKEREK: Takarékpénztár.

SZOMBOR: Bácskai Gazdasági Egyesület, Széles Testvérek.

SZENTA: Gazdakör, Novosel János titkár, Kereskedők Egyesülete.

VELIKA KIKINDA: Centralna Štedionica.

OSIJEK: Jugoslovenska Banka, Lavoslav Papi.

NOVISZAD: Kereskedelmi és Iparbank, Putnik Utazási Iroda, Lusztig Bankház, Merkurbank.

ČAKOVEC: Hoffmann Elemér.

NOVI BEČEJ: Általános Hitelbank.

KULA: Hitelbank.

BAČKA PALANKA: Kopecky Sándor.

ODŽACI: Takarékpénztár.

MURSKA SUBOTA: Prekmurska Banka.

APATIN: Banka i Štedionica, Berleković Sándor.

STARI BEČEJ: Népbank, Potiska Banka, Galambos István

PANČEVO: Népbank, Globus szállítási vállalat.

SARAJEVO: Putnik.

SKOPLJE: Kereskedelmi Kamara.

ÜZLETÁTHELYEZÉS

Tisztelettel értesítem egy a helybéli, mint a vidéki vevőközönseget, hogy

Órás- és ékszerüzletemet

Veliki Becskeréken, Kralja Aleksandra ul. 24. sz.

ala a Filkovich-féle házba (Ecksteln bórkereskedés szemben) helyeztem át, ahol úgy mint a múltban mindenemmel megrendelési pontossá és szolidan végzek.

A t. közönség további pártfogását kérem

RÉVÉSZ ZSIGMOND, órás- és ékszerész 2928

LANDAU JULISKA Gyermek-Colonja

folyó hó 18.-án délután 5 órakor kezdődik

a Pašićeva ul. 10. sz. táncintézetben.

Oktatás hetenként háromszor.

Tananyag:

Ritmikus és plasztikus torna

GYERMEKTÁNCOK.

Beiratkozás naponta délután 5—7-ig.

Rövid-léc

Szép, fehér rövid lécs, colos (2 3/4 m m)

1, 1²⁵, 1⁵⁰, 2, 2⁵⁰, 3 és 3⁵⁰ m. hosszban

bármily beosztásban, rendkívül olcsón, vagontételben szállít.

Schächter Salamon fakereskedő, Subotica

Azonkívül kőfűzött puha hulladék állandóan kapható

Beogradban létesítendő

tükörgyár

keres könyvelőt, tisztviselőt, üzemvezetőt, polirozót, csiszolókat és horított. Csak olyan szakemberek küldjék fényképes ajánlataikat a fizetési igények megjelölésével, akiknek már hosszabb gyakorlatuk van. Jelige »Vitrage — Z 63« Jugoslosse Beograd, Terazije 25. 2925

AZ ÜZLET

részletesen tájékoztat a magyar üzleti világról

Jugoszláviai terjesztését a külügyminiszterium 10664/1926 számú rendelettel engedélyezte.

Előfizetési díj egy évre 200, félévre 100, negyedévre 50 din.

Az előfizetési díj beküldhető a kiadóhivatalnak 67.521 számú jugoszláv postatakarékpénztári csekkzámlája javára.

Ingyenes mutatónyomtatványt küld a kiadóhivatal.

Budapest, VI., Andrássy-ut 29

Üzletfelosztás

A még raktáron levő áruk: szervizek, tálak, üvegedények, parfüm- és gyógyszerészeti cikkek az üzlet felosztása miatt egy tételben vagy partiban mélyen leszállított áron eladásra kerülnek.

Löwemberg Herman
üveg- és porcellánkereskedés, Novisad
Knjeginja Zorka (Régi Buzatér) 15 szám. 2905

Motorbiciklihez való

pótkocsi

használt, de jó állapotban megvételeire kerestetik

Ajánlatok „Pótkocsi“ eligére a kiadóba kéretnek

Állatkedvelők!

Állandóan szállítok mélyen leszállított áron

kanari, énekes 150, 180, 200, 240 dinárért. Nőtényeket 50 din. Beszélő papagájok 1500, törpe papagájok 240 din. páronként. Aranyhál 10—15 din. drb. Hataló, haleledel, mindenféle kutyák, fiatal fűztafajú farkaskutyák, 1-a 300 din. Angórai macskák, majmok, galambok, nyulak, mindenféle madárelledel, kalitkák, fészkek és minden a szakmába vágó.

Lang András spec. állatkeres. Novivrbas
Válaszbélyeget mellékelni.

Legújabb bécsi kalapmodelljeim megérkeztek! Hirn Rózi Subotica Atalakitások jutányosan készülnek

Városi székház

Atalakitások jutányosan készülnek

Koronabónokat
 venne 150.000 dinár értékben özv. Kovács Katona Ignácné, Bačka Topola 236

Kétszobás iroda
 május elsőjére, elegánsan, komplett beburkolva, 5 íróasztallal, te. előnáll, könyvszekrényekkel, iratszékkel s.b.
 kiadó.
 Érdeklődni Novisad, Petra Zmajskog 20 2922

Köznyelvi irodák
 Iptidias miatt azonnal eladó.
 Megtekinthető csak személyesen
 Monašević S. Dusánnál Novisad, Kr. Petra 20

HÁZASSÁG
 Hölgyeim — nősülni szeretnék! Huszonöt éves, barba, magas, jóképű fiú vagyok, fizetésem havi 2400 dinár, vagyos hölgyek, akik jó férjet akarnak, irjanak. Cim a kiadóban. 2207

Sebestyén Imre törvényesen bejegyzett irodája: Budapest, Király utca ötvenegy, díszkréten, eredményesen közvetít házasságokat jugoszláviai részére (4 dinár választbélyeg melléklendő). 2574

Gyártásajdénos leánya férjhezmenne nyolcszáz ezer dinárral. Ismerkedést létesít Sebestyén, Budapest, Király utca ötvenegy. 2376

FOGLALKOZÁS
 Gőzgép- és motorhengerek speciális furását helyszínen végezzük. Szétfegyűtt hengereket és repedt motorfejeket felelősség mellett hegesztünk. Berényi és Jenői, Csantavir 961

Mechanikai szövőgyár létesítéséhez kisebb-nagyobb főkészletek biztos jóvödelme. Felvilágosítással szolgál Földes ruházlet. 2280

Pincérlőgyűnkség keres és ajánl állandóan ciszrendű személyzetet. Freudenfeld Vilmos, Pancsovo. 2418

Német kisasszonyt, teljesen egészségeset, szlav nyelvtudással keresek 9 és 3 éves fiaim mellé. Belépés április 1-én. Ajánlatok Lapedát Mihály. Velika Kikinda cimre küldendők. 2821

Okleveles szeszgyárvezető, fiatal, minden technikus, gabonaneműek feldolgozásában nagy gyakorlattal, állását változtatná. Cim a kiadóban. 2827

Nyehendő-varrólány azonnal felvétetik. Cim a kiadóban. 2935

Gyermekeket teljes ellátásra felveszek. Kujundžićeva ulica 54. 2908

Manikűrözőnőt felvesz Kulić hölgyfodrász. Subotica. 2920

Tanonc ellátással, esetleg fizetéssel felvétetik. Molnár István, műköszörüs, Subotica, Sudarevićeva ul. 26. 2914

Perfekt könyvelőnő, aki a szerb, magyar és német nyelvet bírja, azonnali belépésre kerestetik. Cim megtudható dr. Szántó Miklósnál, Sombor. 2951

Szarkácónő-gondaszonnyt keres diákmenza, amelyben 40—50 személy részére kőserül főznek. — Ajánlatok Akademsko Poljarno Društvo Beograd, Kralja Petra 64, vrata 8 cimre küldendők. 2936

Fényképészegédet, önálló negatív pozitív retusort és laboratóriumi munkában jártas szakértőt keresek azonnali belépésre. Foto Buchwald, Osijek, Desatičina 24. 2939

Ügynököket keres jól bevett gyár Jugoszlávia területére. Ajánlatok Biro Amerika Novisad, Zeljiznička 79 cimre küldendők. 2924

Gyárimunkást, ügyes megbízható keres beogradi vegyszeti gyár állandó alkalmazására. Előnyben azok, akiknek sófürvizsgájuk van. Fényképes ajánlatok a fizetési igények és az eddigi betöltött állások megjelölésével Kolumbijska Beograd, post. fah cimre küldendők. 2923

Gépszerelejt keresek, aki egy 100 HP Nicholson szelvényvezérművet, stabil gépmotort és egyben a kazánt tulthetivővel felelősség mellett felszerelné. Gözmalom, Branjin Vrh, Baranja. 2932

VÉTEL-ELADÁS
 Nemesített öszibarackiak, nagyon szép példányok eladók. Kazi Mátyás szőlőtelepe, Kraljev Breg. 1844

Vas- és rezöntéde elvállal mindennemű öntést anyersen vagy kímunkálva, az összes gazdasági gépek szerkezeti javítását, gőzgépek és motorhengerek turását helyben vagy vidéken (hengerfurót kikölesztő) és új dugattyúk készítését. 6—8 HP. Hofherr és MÁV gőz- és szivógáz gyári nagánjáró esőplőgarbiturák eladók. Uj. Homolja Károly, Senta. 2355

10 lánca prima szántóföld 5 km-re a várostól eladó. — Rövidebb értesítést ad Dr. Horvát és Dr. Löbl ügyvédek irodája. 2913

Rőcsaburgonyát métermázsánként 55 dinárért szállítok vagontételekben. Nagyobb vételnél árengedmény. Mindennemű fajburgonya kapható. Danilo Jukov, Stapar, Bačka. 2933

Uzlet nagy házzal német nagyközségben eladó. Cim a kiadóban. 2940

Irodakönyvszekrény, garderozszekrény, otománok, konyhaszekrény, perzsa-szőnyegszővőszék, ruganyos ágycétek s egyéb butorok elköltözés miatt olcsón eladók. Knjaza Mihajlova 7. 2473

Chamottetégla minden mértelben és chamottepor rak-tárral kapható. Barzel vaskereskedés, Subotica. 2604

Korhec fő- és fióküzleteiben saját gyártmányú teli szalámi kapható 2133

APRÓHIRDETÉSEK
 Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címasó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk.
 Kérdésküldésekhez válaszbélyeg melléklendő

Ridikülüjdonságok
 óriási választékban, olcsó árak mellett
Schlagernál, Aleksandrova ulica. Leibach-ház

Husvétii cukor, csokoládé, ceres
 azonkívül paprika, szilva és a többi fűszerárak kaphatók
Kőrösi Géza cégnél **Subotica**
 S-állítás vilékre is. Telefon 513.

monk artur a nagy káder

MEGJELENT A NAGY KÁDER MÁSODIK KIADÁSA
 5—10.000-ik példány
PANTHEON KIADÁS
 Megrendelhető a Bácsamegyei Napló kiadóhivatalában s minden könyvkereskedésben
Ára díszkötésben 60 dinár

Lakk- és festékfecskendező-készülékek eladása

Bogdanov & Co. Sisak
 1548

EUPHOSIL PARAFFIN THERAPIA

A legújabb és eredményeiben felülmulhatatlan gyógymód reuma, köszvény, ischias, lumbago, fagyott végtagok és neuralgikus fájdalmak esetében. Legbiztosabb sikerü a paraffinos pahalósos fogyasztás az egész testre, vagy annak egyes részeire berlini módszer szerint. Számos köszöndírat. Vidéki betegek részére lakás és ellátás. Kívánatra prospektust vagy szóbeli felvilágosítást ad Dr. Vécsei Jenő orvos, Subotica, Ciril i Metod trg 5. Tel. 539

Mérsékelt árak!

Jól bevezetett papirkereskedés antikvárium és kölcsönkönyvtárral családi okok miatt kedvező fizetési feltételekkel eladó. Bővebbet Lipsic és Lampel, Subotica. 2713

Fajtszta, kiállításra kitüntetett Plymouth Roks tovább darabja 5 dinárért kapható. Reppert Heinrich, Stari Vrbas, 16. házszám. 2721

Szülő házhelyek eladó, a vasutvonallal, a város folytatásánál kedvező fizetéssel és jó feltételek mellett. Nagyon alkalmas a vasutasoknak. Bővebbet a Szarvas-vendéglőnél a sarki trafiknál, Somborski put. 2736

Kifosztalan állapotban levő 30—35 HP **Asztra szivógáztraktor** 1751 számú, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Cim: Hofherr-Schranz fiók, Sombor. 2950

Fajtszta, nemes gyümölcsfát 45 éve Bednárz fűiskola, Stara Kanjiža szállit. 2587

Eladók üzemnagyonbízottság miatt egy darab két rétvű szabadonlengő, majdnem új sikszita, felselymeze, egy darab 21-es hengerek, két darab hámozógép, egy darab szalagfűrész, egy 8-as HP Ruston-Traktor magánjáró, külön egy garnitúra acéllöntésű magánjáró szerkezet. Reinholz-malom, Senta. 2854

Nagyobb bázcai községben, amelyben éjjeli üzlet nincs, annak megfelelő ház eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2757

Szelektált prima tavaszi búkköny 221 dinár mázsánként és állami nagrvizsgáló állomás által plombált lucerna 15 dinárért, kapható Frankl Joyan cégnél, Sombor. 2889

Ház, központban közel, azonnal beköltözhető két lakással olcsón eladó. Megkeresések: Rónai banküzlet, Uri kaszinó épület. 2829

Vendéglő, jólmenő, Suboticián, a város központjában, teljes inventárral betegséggé miatt eladó. Cim a kiadóban. 2758

Motorkerékpárhoz használt pótkocsit keresek megvételre Srečić Petar Subotica, Kvaternikova ul. 15. 2959

Koronabónokat keresek megvételre. Cim a kiadóban. 2947

Sőrfejtő és koronadugaszó készülékek, valamint filtráló olcsón eladók. Cim a kiadóban. 2943

Használt kéveköltő-aratógépek Massey-Harris, Dering és Walter Woodgyártmányú, elfogadható áron, esetleg hitelbe is eladók. A gépek Somborban tekinthetők meg. Csak személyesen tárgyalók! Kéző gépkereskedő, Sombor. 2953

10 hl. fehér bor eladó. JI. Rajičeva ul. 8. Szabó József, sőtő. 2910

Essex nyitott autó, olcsón eladó. Engl. Novisad, Radnička ulica 8. 2945

Földbérletet buzéért, vagy 100 hold földet buzavallatában veszek. Cim a kiadóban. 2905

Telefunken
 5 lámpás villanyrádió
 legújabb model, rendkívül olcsón, részletre is sűrűgösen eladó.
Kovács István
 Subotica
 Aleksandrova ulica 7. (az emeleten) 2814

Most érkezett!
 Minőségben minden eddigit felülmul
TEA-VAJ
 különlegességem.
 Kapható
Trisic Todor
 speciális tejtermékek kereskedésében, Suboticián
 Strossmajerova ul. 22 (Halpiac)

Ada községben ház négy hold földdel, a beltér közepében, téglagyárnak vagy boltgar kertésznek alkalmas, eladó. Kaszap Sándor, Ada. 2809

Napi
 200 dinárt kereshet olcsó cikk eladásával
Minden ismerőse biztos vevő.
 Ajánlatok
 »KÖNNYŰ KERESÉT» jellegre a kiadóba küldendők.

Prima rétsizénát, valamint szobafűtőszet, mindennemű tüzfűtő ajánl Fr. Lipper, széna- és fakereskedés, Osijek I., Desatičina 19. Kérjen árjegyzéket. 12529

KÜLÖNFÉLE
 Eredeti japán gomba, ismert ázsiai háziszer érelmeszesedés, kortünetek, bélrenyheség, álmatlanság ellen. Postai szétküldés. Blum gyógyszerár, Szubotica, főpostával szemben. 876

Három-negyszobás lakás keresek a beltéren. Grabovac adóigazgató, Szubotica. 2811

Péküzlet, jólmenő, a főuccán, szép lakással bérbeadó. Bucher Pál, Ridjica. 2894

Négy szoba és mellékhelyiségek álló lakás május elsőjére kiadó. Vujković, Ciril Metod trg 6. 2895

Apróhirdetések Szuboticián az Aleksandrova ulicán a Pressburger-féle üzletben, a Pašičeva ulicán a Rádió-Reklám irodájában, Universitas könyvkereskedés Aleksandrova ulica, Földes Samu ruházletében, Gyümölcsiac, Noviszadon, Szomborban, Szentán, Veliki Bacske-teleken ottani fiókkiadóhivatalainkban, Velika Kikinda a »Napredak« könyvkereskedésében is eredeti áron feladhatók

Keddtől vasárnapig
a szezon egyetlen hangos
GRETA GARBO filmje
Vad orchideák
Szerelmi románc. Ének és táncokkal.
WASHINGTON
néger baritonista fellépésével modern énekszámok
Legközelebb **Buster Keaton** hangosfilmje
A 14 karátos szűz

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasatgobba és
olmas kétvevona számát. Legkisebb apróhirdetés
 ára 10 dinár. Csak felblyegett jellegű leveleket
 torábitunk.
Kérdések-ködésekhez válaszolgyok melléklandó

Egy szoba, konyhából és mellékhelyiségekből álló lakás, műhely- és raktárhelyiség kiadó. Zrinjski trg 11. 2961
Két szoba, konyha lakás mellékhelyiségekkel, gyermektelen házaspárnak más-jus elsejére kiadó. Karadzi-čeva ulica 7. 2911
Tejostarnok, alkalmas cukrászdnak is, átadó. Cím a kiadóban. 2835
Eltűnt folyó hó 1-én Sentáról Horgosra való utazás közben Karyanszki Böske tizenöt éves leányom. Aki tud róla valamit, értesítse édesanyját, Karyanszki Viktort, Horgoson. 2915

VÁROSI MOZI

Csütörtök—vasárnap Kettős műsor!
Az eltűnt végrendelet
Kalandos vigjáték. — Főszereplők:
Karlo Aldini
Hans Junkermann, Siegfried Arno
Egzotikus klub
Egy férj vig kalandja, aki elhatározza, hogy megcsalja feleségét, de nem tudja hogy. — Személyek:
June Collyer és Konrad Nagel

Meghívó

A Közgazdasági Bank Részvénytársaság Igazgatósága

a Szuboticán, 1930. évi március hó 30-án délelőtt fél 11 órakor az intézet székházában megtartandó

XXXVIII. évi rendes közgyűlésére

a t. Részvényeseket tisztelettel meghívja.

A közgyűlés napirendje:

1. Az 1929. évre szóló igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentés.
2. A zárszámadások előterjesztése, mérleg-, veszteség-nyereség számla megállapítása, határozathozatal a nyereség felosztása tárgyában.
3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
4. A felügyelőbizottság megválasztása.
5. A jegyzőkönyvet hitelesítő két részvényes kijelölése.
6. Netaláni indítványok. (Az alapszabályok 15. §-ának figyelembe vételével.)

Azon t. Részvényesek, akik a közgyűlésen megjelenni és szavazati jogukat gyakorolni óhajtnak, tartoznak az alapszabályok 10. §-a értelmében a közgyűlés megtartását megelőző legkésőbb 8 nappal megelőzőleg részvényeiket az intézet pénztáránál Szuboticán, vagy a szombori, szentai, bácsostolai, apatini, sztaromoravici és pacsiri fiókintézetek pénztáránál a közgyűlésen való szavazati jog gyakorlása céljából letétbe helyezni. A letett részvényekről kiállítandó elismervények a közgyűlésen való megjelenésre igazolójeggyül szolgálnak.

Vagyon Az 1929. évi harmincnyolcadik üzletév mérlege Teher

Vagyon		Dinár	Teher	
Pénzkészlet Din.	9,406,267.75		Részvénytőke Din.	10,000,000
Idegen pénzmemekben	198,480.06		Tartaléktőke Din.	2,042,353.58
Pénzintézeteknél elhelyezve	24,514,166.65	34,208,914 46	Külön tartalékalap a pénzürték változása (folytán előállható veszteség fedezésére*)	1,118,284.53
Váltók			Záloglevél biztosítéki alap	250,000.—
Személyi hitelűek Din.	23,879,826.40		Értékpapír árfolyam ingadozási alap	82,500.—
Jelzálogilag biztosítottak	36,583,276.25	60,418,102 65	Ingatlan értékesítési alap	100,000.—
Kötvénykölesönök:			Tisztviselők és szolgák nyugdíjintézete	4,112,908 69
Jelzálogkölesönök Din.	1,050,130.71		Betétek	185,585,330 46
Községi kölesönök	808,313.19	1,853,443 90	Visszszámított váltók a Nemzeti Banknál	5,353,335 —
Tisztviselők és szolgák nyugdíjintézete		4,112,908 69	Engedményezett kölesönök:	
Adások:			Jelzálog kölesönök Din.	723,685.36
Jelzálog és ingatlan fedezettel Din.	82,484,573.01		Községi kölesönök	808,313.19
Egyéb fedezettel	53,966,160.61		Jelzálogkölesönökből visszatartott összegek és kölesönlebonyolít.	387,691 79
Idegen értékben Din.	136,400,732.62	177,080,905 75	Hitelezők:	
Egyéb értékben	40,680,173.13		Dinár értékben Din.	23,310,892 12
Értékpapírok	2,953,920 04		Idegen értékben	37,965,381.47
Óvadékok és garanciák	8,591,474 01		Óvadékok és garanciák	8,591,474 01
Ingatlanok:			Letétek és különféle passzívák	13,262,698 77
1 központi, 4 fiókintézeti székház, 1 kétemeletes, egy 1 emeletes bérház és egy 1 emeletes szálloda stb.	6,744,410 53		Fel nem vett osztalék	90,713 39
Saját földbirtok	1,878,891 15		Átmeneti tételek	1,821,523 08
		297,842,971 18	Nyereség:	
			Áthozat az 1928. évről Din.	99,227 02
			Folyó évi nyereség	2,146,658.72
			*) Az engedményezett valorizációval kapcsolatban létesült külön tartalék.	
				297,842,971 18

Kiadások Uzleteredmény számla Bevételek

Kiadások		Dinár	Uzleteredmény számla		Dinár	Bevételek	
Kamatok	11,363,781 86		Nyereség áthozat 1928. évről		99,227 02		
Adók és illetékek	1,406,911 15		Kamatok:				
Tisztí fizetések, lakberek, drágasági pótlék, tisztelődíjak, szolgálk illetményei és üzleti költségek	4,686,761 66		Leszámitolt váltók, jelzálogkölesönök, folyószámlák, előlegek és egyéb kölesönök után		14,834,744 34		
Veszteség értékpapírokon	23,699 35		Ingatlan jövedelem		669,541 25		
Tiszta nyereség	2,245,885 74		Jutalékok, deviza és egyéb üzletek eredménye		4,123,527 15		
		19,727,039 76			19,727,039 76		

Szubotica, 1929 december 31.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Megvizsgáltuk és rendben találtuk:

A KÖZGAZDASÁGI BANK R. T. FELÜGYELŐBIZOTTSÁGA.